

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU
VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE**

**PŮSOBNOST Hnutí ANO 2011 V INSTITUCÍCH VEŘEJNÉ
SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY**

Diplomová práce

2018

Bc. Martin Rubeš

**VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU
VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE**

**PŮSOBNOST Hnutí ANO 2011 V INSTITUCÍCH
VEREJNÉ SPRÁVY ČESKÉ REPUBLIKY**

Diplomová práca

Študijný program:	Verejná správa
Študijný odbor:	Verejná správa a regionálny rozvoj
Školiace pracovisko:	Katedra verejnej správy
Školiteľ:	Doc. PhDr. Vladimír Srb, Ph.D.

Bratislava 2018

Bc. Martin Rubeš

VYSOKÁ ŠKOLA EKONÓMIE A MANAŽMENTU VEREJNEJ SPRÁVY V BRATISLAVE

ZADANIE DIPLOMOVEJ PRÁCE

Študent: Bc. Martin Rubeš
Študijný program: Verejná správa
Školiteľ: Doc. PhDr. Vladimír Srb, Ph.D.
Školiace pracovisko: Katedra verejnej správy

Názov práce: **Působnost Hnutí ANO 2011 v institucích veřejné správy České republiky**

Anotácia diplomovej práce:

Verejná správa v zemích EU. Historie, struktura a fungování veřejné správy v České republice. Aktuální parlamentní politické strany v České republice. Obecné možnosti působení a činnosti politických stran v institucích veřejné správy České republiky. Vznik, vývoj, struktura a politická činnost Hnutí ANO 2011. Působnost Hnutí ANO 2011 v rámci vládní koalice a svěřených ministerských kapitol. Činnost Hnutí ANO 2011 na půdě Dolní sněmovny Parlamentu České republiky. Ovlivňování krajské a komunální politiky Hnutím ANO 2011. Koaliční spolupráce Hnutí ANO 2011 na krajské a komunální úrovni. Zhodnocení dosavadní působnosti politického hnutí ANO 2011 v orgánech veřejné správy a predikce jeho dalšího možného vývoje

Dátum schválenia zadania práce: 17.3.2017

Jazyk, v ktorom bude práca vypracovaná: český jazyk

Podpis študenta: Dátum: 17.03.2017

doc. Ing. Iveta Dudová, PhD.
vedúca Katedry verejnej správy

prof. Ing. Viera Cibáková, CSc.
rektorka VŠEMvs

Čestné vyhlásenie

Vyhlasujem na svoju česť, že diplomovú prácu na tému „ Působnost Hnutí ANO 2011 v institucích veřejné správy České republiky“ som vypracoval samostatne a že som uviedol všetku použitú literatúru.

V Bratislave, dňa 27.04.2018

.....
podpis

Abstrakt

Bc. Martin Rubeš

Působnost Hnutí ANO 2011 v institucích veřejné správy České republiky

Diplomová práce

Vysoká škola ekonomie a manažmentu verejnej správy v Bratislave

Katedra verejnej správy

Doc. PhDr. Vladimír Srb, Ph.D.

Bratislava, 2018

Počet strán: 62

Klíčové slova: Hnutí ANO 2011, veřejná správa, politické strany, koaliční spolupráce

Cílem diplomové práce je za využití metodologického zpracování formou případové studie vykreslení praktického působení Politického hnutí ANO ve vybraných institucích státní správy a samosprávy České republiky. V úvodní kapitole práce je hovořeno o konceptu a činnosti veřejné správy v zemích EU. Dále navazuje strukturovaná informace o historii, struktuře, legislativní opoře, stejně jako o praktickém fungování veřejné správy v Č.R. Další obecně popisné kapitoly definují aktuální parlamentní politické strany v České republice a zákonem vymezené možnosti jejich praktického působení a činnosti v institucích veřejné správy Č.R. Následné kapitoly se již v podrobnější míře zaměřují na cílový politický subjekt, tedy Hnutí ANO 2011. V práci je též mimo jiné rozebíráno jeho aktivní ovlivňování krajské a komunální politiky. Závěrem je sumárně hodnoceno dosavadní celkové působení politického hnutí ANO 2011 v orgánech veřejné správy a je vyjádřena predikce jeho dalšího možného vývoje z nezávislého úhlu pohledu.

Abstract

Bc. Martin Rubeš

The scope of Movement ANO 2011 in institutions of Public Administration

Diploma theses

School of Economics and Management in Public Administration in Bratislava

Department of Public Administration

Doc. PhDr. Vladimír Srb, Ph.D.

Bratislava, 2018

Number of pages: 62

Key words: political Movement ANO 2011, public administration, political parties, coalition cooperation

The aim of the thesis is to use a methodological process through practical case studies by depicting the activity of political Movement ANO in the selected institutions of the state government and local administration of the Czech Republic. In introductory chapter of the work it is spoken about concept of structured information and public service activities in EU countries and in the next about the history, structure, legislative support, as well as the practical functioning of public administration in the Czech Republic. Next, there is Further general descriptive chapters talk about the current parliamentary political parties in the Czech Republic and the statutorily defined possibilities of their practical action and activities in public administration institutions of the Czech Republic. Subsequent chapters are even more focused on the target political entity, thus Movement ANO 2011. The thesis also analyzes its active influence on regional and local policy. Finally, it is summarily assessed the overall functioning of the existing political Movement ANO 2011 at public authorities and there is an expressed prediction of further possible development from an independent point of view.

OBSAH

ÚVOD.....	7
1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE.....	10
1.1 Veřejná správa Slovenské republiky.....	10
1.2 Veřejná správa Spolkové republiky Německo.....	12
2 HISTORIE, STRUKTURA A FUNGOVÁNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÉ REPUBLICCE.....	14
2.1 Historický vývoj veřejné správy na území dnešní České republiky.....	14
2.2 Veřejná správa v Československu a České republice.....	17
3 AKTUÁLNÍ PARLAMENTNÍ POLITICKÉ STRANY V ČESKÉ REPUBLICCE...21	
4 OBECNÉ MOŽNOSTI PŮSOBNÍ POLITICKÝCH STRAN A OVLIVŇOVÁNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY ZE STRANY POLITICKÝCH AKTÉRŮ.....	24
5 VZNIK, VÝVOJ, STRUKTURA A POLITICKÁ ČINNOST Hnutí ANO 2011...28	
6 FUNGOVÁNÍ Hnutí ANO 2011 V RÁMCI STRUKTUR STÁTNÍ SPRÁVY.....35	
6.1 Působení Hnutí ANO v rámci vládní činnosti a svěřených ministerských kapitol po volbách 2017.....	35
6.2 Činnost Hnutí ANO 2011 na půdě Dolní sněmovny Parlamentu České republiky.....	38
7 OVLIVŇOVÁNÍ KRAJSKÉ A KOMUNÁLNÍ POLITIKY Hnutí ANO 2011..40	
8 KOALIČNÍ SPOLUPRÁCE A PŮSOBNÍ Hnutí ANO 2011 PROSTŘEDNICTVÍM PRIMÁTORKY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE A HEJTMANKY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI.....	42
9 SWOT ANALÝZA POLITICKÉHO Hnutí ANO.....	48
9.1 Vnitrostranická analýza Politického hnutí ANO.....	49
9.2 Působení Hnutí ANO směrem z vnějšího úhlu pohledu.....	50
10 ZHODNOCENÍ DOSAVADNÍHO VLIVU A PŮSOBNOSTI POLITICKÉHO Hnutí ANO 2011 V ORGÁNECH VEŘEJNÉ SPRÁVY A PREDIKCE JEHO DALŠÍHO MOŽNÉHO VÝVOJE.....	53
ZÁVĚR.....	58
ZOZNAM POUŽITÉJ LITERATURY.....	61

ÚVOD

Politické hnutí ANO 2011 již po delší dobu poměrně přesvědčivě a pro představitele jak veřejné, tak zejména odborné veřejnosti zároveň překvapivě dominuje české politické scéně a jeho aktuální volební preference permanentně oscilují kolem 30%, s dosud trvale přesvědčivým náskokem před ostatními politickými subjekty. Od svých prvních (předčasných) parlamentních voleb v roce 2013 bylo hnutí ANO spolu s Českou stranou sociálně demokratickou (ČSSD) a Křesťanskou a demokratickou unií – Československou stranou lidovou (KDU-ČSL) součástí vládní koalice. Bylo zodpovědné za několik ministerských kapitol, včetně strategického ministerstva financí, které téměř po celou dobu trvání této koaliční vlády reprezentoval v jedné osobě ministr financí a vicepremiér vlády a zároveň i Předseda Hnutí ANO 2011 Andrej Babiš. Po dalších sněmovních volbách v roce 2017, v kterých ANO s převahou zvítězilo vládně se svou menšinovou, tedy jednobarevnou vládou, v čele s premiérem Andrejem Babišem poté, co s ním žádná z v parlamentu zastoupených politických stran nechtěla v prvním kroku vstoupit do koaličního vládnutí.

Poměrně přesvědčivou motivací ke zvolení uvedeného tématu diplomové práce, tedy „Působnost Hnutí ANO 2011 v institucích veřejné správy České republiky“, která mě vedla k úvaze a nakonec i rozhodnutí vybrat si a předložit ke schválení toto téma práce je zejména má osobní, velmi různorodá a poměrně detailní zkušenost z činnosti v Hnutí ANO 2011 z pohledu jeho tehdejšího zakládajícího člena (s číslem členské legitimace 165), Místopředsedy jedné z nejstarších oblastních organizací Hnutí ANO, tedy oblasti Praha - Východ, stejně jako i z pohledu mé kandidatury v kandidátní listině (tehdy 12. místo na kandidátce) za Politické hnutí ANO 2011 ve Středočeském kraji, v předčasných volbách do Dolní sněmovny Parlamentu ČR v roce 2013 a další návazné osobní poznatky a zkušenosti s dalším vývojem hnutí, především z pohledu úhlu vnitrostranické geneze a vnitřních interakcí. Byl jsem osobně přítomen sněmům oblastních a krajských organizací, oficiálním i zákulisním eventům v kancelářích poslanecké sněmovny, sídle hnutí a dalších místech. Aktivně jsem se účastnil (a podporoval) mnoha předvolebních mítinků a dalších politických akcí, stejně jako bilaterálních i multilaterálních jednání s vrcholnými představiteli hnutí.

Několikrát jsem osobně, bilaterálně jednal i s Andrejem Babišem. Zde musím i po uplynutí času konstatovat, že Andrej Babiš na mě při jednání vždy zanechal velmi dobrý, korektní dojem. Zúčastněnou osobu si se zájmem vyslechl, nevstupoval do řeči, působil klidně a posléze stručně shrnul svůj pohled na projednávaný případ. Nebyl povýšený a vystupoval konstruktivně, s deklarovaným úmyslem dané kauze pokud možno pomoci. Právě tyto osobní zkušenosti z jednání s ním byly důvodem, proč jsem Andreji Babišovi velmi dlouhou dobu upřímně důvěřoval.

Výzvou k napsání diplomové práce s tímto tématem pro mne byla beze sporu i skutečnost, že o Hnutí ANO 2011, jakožto o poměrně novém, politicky neukotveném stranickém subjektu nebyly dosud žádné jiné odborné práce v ucelené podobě prezentovány.

Cílem mé diplomové práce je tedy za využití metodologického zpracování formou případové studie vykreslení praktického působení Politického hnutí ANO ve vybraných institucích státní správy a samosprávy České republiky a takto tedy nastínit praktické institucionální fungování Hnutí ANO, co by velmi mladého, svým způsobem dosti originálního a nepochybně dosud stále ještě politicky ne zcela ukotveného stranického subjektu, který nemá sám vůči sobě ani směrem ven ujasněný svůj principiální politický postoj v rámci historicky determinovaného politického spektra české politické scény. Práce umožní zejména detailnější nahlédnutí do způsobu a klíče obsazování a následného reálného obsazení zejména volených pozic státní správy na úrovni vlády a jednotlivých ministerstev, dále na poslanecké úrovni v Dolní sněmovně Parlamentu České republiky, stejně jako krajské a místní samosprávy.

Společnou množinou praktického fungování nominantů za Hnutí ANO 2011 ve veřejné správě jako celku od počátku byla a stále je i jejich ne příliš velká předchozí politická a institucionální zkušenost, což se také následně projevovalo a aktuálně projevuje na různých problémech v koaliční spolupráci na všech úrovních veřejné správy. Blížeji zde bude takto pohovořeno o působení ANO 2011 prostřednictvím své pražské primátorky Adriany Krnáčové a Středočeské Hejtmanky Jaroslavy Pokorné - Jermanové.

Práce je obecně strukturována do části popisně - teoretické a dále praktické. Obsahem prvních čtyřech kapitol v teoretické části je na základě studia a uskutečněných závěrů ze související literatury pojednání o fungování a struktuře veřejné správy v zemích EU, dále je rozebrána historie, struktura, stejně jako obecné, současné aktuální fungování

systemu veřejné správy v České republice,. Dále je v teoretické části pojednáno o výčtu současných parlamentních stran v České republice a jejich zákonem vymezené možnosti působení v institucích veřejné správy ČR.

V praktické části je formou případové studie vysvětlen vznik, geneze, strukturování a vlastní politická činnost Hnutí ANO 2011, jeho reálné působení v rámci vládního fungování a hnutím spravovaných jednotlivých ministerských kapitol, stejně jako činnost v Dolní sněmovně Parlamentu České republiky. Praktická část návazně popisuje ovlivňování krajské a komunální politiky Hnutím ANO 2011 a dále koaliční spolupráci na krajské a komunální úrovni ve dvou zástupných krajích. Hnutí je návazně determinováno shrnující SWOT analýzou.

Závěrem je v práci sumarizována a zhodnocena dosavadní praktická působnost politického hnutí ANO 2011 v orgánech veřejné správy a dále predikce jeho dalšího možného vývoje. K vypracování praktické části diplomové práce bylo využito metody „Případové studie“.

Využitelnost práce spatřuji především v jejím přispění k rozšíření soudobých poznatků ohledně fungování existujícího systému veřejné správy České republiky, se zaměřením na zdejší reálné působení nového, politicky neukotveného subjektu, tedy Hnutí ANO 2011.

Diplomová práce má ambici být budoucně oporou k dalšímu navazujícímu vědeckému rozpracování tematiky o Hnutí ANO 2011, stejně jako o možných dalších, v českém politickém spektru politicky obdobně neukotvených, nově vzniklých politických hnutích a stranách na české politické scéně, které mají snahu ovlivnit další směřování a orientaci české politiky na parlamentní či komunální úrovni a atakovat tak pozici tradičních českých politických stran.

1 VEŘEJNÁ SPRÁVA V ZEMÍCH EVROPSKÉ UNIE

Jako zástupný prvek fungování a struktury evropské veřejné správy byly v této práci ke stručné, shrnující komparaci s veřejnou správou České republiky úmyslně popsány dva z našich nejbližších sousedů, tedy Spolková republika Německo a Slovenská republika, a to z následujících, poměrně logických důvodů.

Slovensko, s kterým jsme tvořili po dlouhou dobu společný stát má nejen z historických souvztažností mnoho podobných (nicméně na druhou stranu i několik diametrálně odlišných) rysů s fungováním a strukturou veřejné správy ČR. Spolková republika Německo má pak, jakožto největší obchodní partner České republiky, na kterého je ekonomika ČR v mnohých odvětvích přímo navázána bezpochyby dobře a logicky strukturovanou, od druhé světové válce přísně demokraticky (pod přímým dozorem Spojených států amerických, které daly za základ i moderní poválečné německé ústavě) nastavenou a v reálné praxi permanentně kontrolovanou, funkční veřejnou správu, a to ať již v rámci zastřešujících federálních institucí, či v zákonem determinovaných svěřených kapitolách zcela autonomně nastavené struktury a fungování orgánů a institucí jednotlivých spolkových zemí.

1.1 Veřejná správa Slovenské republiky

Slovenská republika je stejně jako Česká republika od roku 2004 řádným členským státem Evropské unie. Územně-správní členění SR je upraveno v šesti základních právních předpisech, jako např. [7,8] zákon č. 221/1996 Z. z. O územním a správním uspořádání Slovenské republiky v znění pozdějších předpisů, který upravuje základní členění SR na 8 krajů a 79 okresů, dále nařízení vlády č. 258/1996 Z. z., kterým se vydává seznam obcí a vojenských obvodů, tvořících jednotlivé okresy a další.

Územní a správní členění obsahuje dělení území státu na územní celky a správní celky. Na základě zákona č. 221/1996 Z. z. O územním a správním uspořádání Slovenské republiky jsou samosprávnými územními celky Slovenské republiky obce a stejně jako v České republice tzv. Vyšší územní celky (VÚC). Správními celky jsou kraje a okresy

a též vojenské obvody a obce, v případě, že dle zvláštních zákonů vykonávají státní správu.

Organizační struktura veřejné správy v SR se skládá z:

- veřejné správy,
- ústřední státní správy,
- ústředních orgánů státní správy v čele, kterých stojí člen vlády, tedy příslušný ministr.

Dalšími ústředními orgány státní správy jsou např. Úřad vlády, Antimonopolní úřad, Statistický úřad atd.

Místní státní správu tvoří úřady všeobecné místní státní správy (obvodní úřady), úřady specializované místní státní správy (jako pozemkové úřady, lesní úřady a další).

Územní samospráva je strukturována na:

- místní – obce
- regionální – vyšší územní celky (VÚC). Tyto vyšší územní celky (samosprávné kraje) začaly fungovat v roce 2002
- veřejnoprávní korporace (např. Národní banka Slovenska, Matice slovenská, ARDAL apod.) Slovenské republiky.

Státní správu definujeme jako strukturu státně - politického řízení, zaměřenou na bezprostřední, praktickou realizaci funkcí státu na principu právní úpravy. V SR ji rozlišujeme na:

- ústřední státní správu,
- místní státní správu.

Povinností orgánů ústřední státní správy je vykonávat státní správu a zabezpečovat její výkon na celém území SR. Orgány ústřední státní správy v čele, kterých stojí vždy člen vlády, jsou jednotlivá ministerstva. Ústředními orgány státní správy jsou Úřad vlády Slovenské republiky, Antimonopolní úřad, Statistický úřad Slovenské republiky, Úřad geodézie, a další. Orgány místní státní správy představují hierarchicky nižší úroveň státní správy.

Územní samospráva představuje způsob řízení určitého celku, kdy má oprávnění rozhodovat o zákonem stanovených záležitostech samostatně. Na rozdíl od značně

autonomní samosprávy, pro státní správu platí (stejně jako v České republice) vztahy nadřízenosti a podřízenosti. Tento duální systém vedle toho zabezpečuje, že vedle sebe zároveň působí jako dvě spolupracující a doplňující se složky. Veřejnoprávní korporace rozšiřují rozsah, organizaci a vnitřně - systémové vztahy ve veřejné správě. Zástupným příkladem veřejnoprávní korporace ve Slovenské republice jsou například Slovenská televize a Slovenský rozhlas, dále Matice slovenská, Národní agentura na podporu malého a středního podnikání a podobně. Podléhají permanentnímu dozoru státu ve své činnosti a hospodaření.¹

1.2 Veřejná správa Spolkové republiky Německo

Spolkový sněm (Bundestag)² je reprezentantem zákonodárné moci občanů Spolkové republiky Německo. Mimo ústavou svěřené zákonodárné funkce plní současně také předepsanou parlamentní kontrolu vlády. Volby do Spolkového sněmu, ve kterých se rozděluje 598 mandátů, probíhají v periodicitě čtyřech let. Počet poslanců je zde variabilní, dle počtu přidělených kompenzačních mandátů.

Spolková rada (Bundesrat)³ tvoří odraz federálního uspořádání Spolku a je zástupcem zájmů zemí v legislativním procesu. Plní tak funkci druhé komory parlamentu (na rozdíl například od výše uvedené Slovenské republiky, kde funguje pouze jednokomorový parlament) a plní též ústavní pojistku (podobně jako v České republice) ve vztahu k Bundestagu.

Ústava (Grundgesetz neboli Základní zákon) stanoví, ve kterých případech je k přijetí zákona třeba souhlasu Spolkové rady. Pokud se názory Spolkového sněmu a Spolkové rady na zákon, který ke svému přijetí vyžaduje souhlasu obou těchto orgánů, liší, a Spolková rada legislativní proces zablokuje, ustavuje se mezi zástupci obou institucí tzv. dohádovací výbor (Vermittlungsausschuss). Ten má pak za úkol najít kompromisní řešení. I tento postup má obdobu v řadě evropských parlamentních demokracií. Členy Spolkové rady nevolí přímo občané spolkových zemí. Stávají se jimi zástupci jednotlivých

¹https://www.researchgate.net/profile/Nadiya_Dubrovina/publication/48380433_Verejna_sprava_v_slovenskej_republike_-_aktualne_problemy/links/587dde4008ae9a860ff37d1c/Verejna-sprava-v-slovenskej-republike-aktualne-problemy.pdf. s. 160

² <http://www.bundestag.de/>

³ <http://www.bundesrat.de/>

zemských vlád na ministerské úrovni, kteří svůj mandát získávají na základě voleb do zemských sněmů konaných každé čtyři roky. Proto se mocenské poměry uvnitř Spolkové rady variabilně mění po každých zemských volbách (u měst se svým zvláštním statutem spolkové země, tj. v případě Berlína, Brém a Hamburku, má příslušná exekutivní moc specifické označení, totiž „Senát“).

Spolková rada má 69 mandátů. 16 spolkových zemí je zastoupeno podle počtu obyvatelstva nejméně třemi, nejvíce šesti mandáty.

V čele spolkové vlády (Bundesregierung)⁴ stojí spolkový kancléř (Bundeskanzler⁵). Spolková vláda sestává z kancléřského úřadu a 13 resortů; je vrcholným orgánem výkonné moci SRN. Na návrh spolkového kancléře spolkový prezident jmenuje či propouští jednotlivé ministry. Sám kancléř je jmenován spolkovým prezidentem se souhlasem Spolkového sněmu.

Spolkový prezident má v SRN úlohu veskrze reprezentativní a jeho výkonné pravomoci jsou ještě více omezené než například u prezidenta České republiky.

Administrativní členění SRN celkem čítá:

- 29 vládních krajů (Regierungsbezirk)
- 444 okresů a statutárních měst
- a na 14.800 obcí.

Každá spolková země má svoji ústavu a jednokomorový parlament (Landtag – tedy zemský sněm), vládu, státní správu a autonomně fungující, nezávislé soudnictví. Zemský sněm jmenuje ministerského předsedu a schvaluje jím jmenované ministry, přijímá zákony a kontroluje činnost vlády. Správní členění zemí je vlivem různých historických skutečností rozdílné, ale jeho základním pilířem jsou (stejně jako v České i Slovenské republice) orgány územní samosprávy – obce.

Spolková republika Německo se skládá celkem z 16 spolkových zemí, které mají vlastní zemské sněmy a zemské vlády s přesně danými autonomními kompetencemi a odvětvovými kapitolami.

⁴ <http://www.bundesregierung.de/>

⁵ <http://www.bundeskanzlerin.de/>

2 HISTORIE, STRUKTURA A FUNGOVÁNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY V ČESKÉ REPUBLICE

2.1 Historický vývoj veřejné správy na území dnešní České republiky

Počátky osídlování dnešního území České republiky sahají dle dochovaných věcných a písemných nálezů do doby starověku, zhruba 400 let př. n. l., tedy do období příchodu Keltů (Galů). Zde již můžeme předpokládat počátky prvních sídlištních útvarů (tzv. oppida), coby středisek tehdejší řemeslné výroby a obchodu.

O prokazatelně prvním organizování a strukturování skutečně autonomní složky veřejné správy hovoříme nicméně v době výrazně pozdější, tedy souběžně se vznikem měst, v průběhu 13. století, v přímé souvislosti s přiznáním tzv. městského práva. „*V českém prostředí se užívaly dva převzaté soubory městských práv: severoněmecký (magdeburský) a jihoněmecký (norimberský). Každé město mělo přesně určeno, kterým městským právem se bude řídit. Zároveň se mu stanovovalo blízké město, k němuž se mohlo obracet v případě nejasností při užívání svého práva.*“⁶ V počátečním období náleželo právo na založení města výlučně panovníku. Teprve později mohli zakládat města i feudálové. Na čele měšťanů stanul tehdy lokátor. Tím byl dobře situovaný občan, který vše organizoval a řídil. Tehdejší kategorizace měst se dle svých ustanovitelů dělila na města královská a města poddanská (též města vrchnostenská).⁷ V dalším historickém průběhu začíná postupně sílit kompetence a jednotlivé pravomoci městské rady a s tím související rozvoj modernějšího pojetí městské správy, blížící se dnešní podobě samosprávního fungování. Funkce v tehdejší struktuře správy státu mohli zastávat pouze majetní, a tudíž dobře společensky situovaní občané.

V dalším kontextu vývoje veřejné správy na našem území je třeba nepochybně zmínit období vlády habsburské panovnice Marie Terezie (1740-1780) a jejího syna Josefa II. (1780-1790). Za stěžejní zásahy Marie Terezie do řízení měst lze považovat především:

- zajištění státního dohledu nad městy
- zprofesionalizování řízení měst

⁶ PhDr. CHARBUSKÝ MILOŠ, CSc. 2003. *Veřejná správa. Správa měst a obcí*. s. 8.

⁷ Tamtéž. s. 8.

- zvýšení autonomie poddanských měst
- zredukování a optimalizace městského soudnictví a mnoho jiných

V případě Josefa II se jednalo v té době o převratné, společností zásadním způsobem ovlivňující, demokratizující změny monarchistického systému, mezi které řadíme především toleranční patent a zrušení nevolnictví.

Za zlomový bod a položení jakéhosi základního kamene – pilíře pro vydefinování a uspořádání veřejné správy v Habsburské monarchii, v období tzv. neabsolutismu⁸ můžeme považovat realizaci tzv. „Stadionova obecního zřízení“, jeho vydáním dne 20.3.1849 tvůrcem dokumentu, ministrem vnitra - hrabětem Františkem Stadionem.

Ze zásad Stadionova obecního zřízení do velké míry vychází i podoba a uspořádání samosprávné části veřejné správy v současné České republice, a to například jeho úvodní částí, kde je, stejně jako v dnešní době akcentována obec, co by základ svobodného státu (i dnešní systém veřejné správy České republiky dává obcím značné pravomoci a obec považuje za základní, páteřní jednotku Českého státu).

Obec byla v pojetí Stadionova obecního zřízení prezentována ve třech základních rovinách, které jsou u nás dochovány v úrovni veřejné správy dodnes, tedy:

- místní obec (již tehdy s vymezeným katastrálním vymezením)
- okresní obec
- krajská obec

Na základě výše uvedeného lze tedy v obecné rovině dovést závěr, že dnešní podoba české veřejné správy má svůj nezpochybnitelný základ v uspořádání veřejné správy Habsburské monarchie devatenáctého století.

Ve Stadionově obecním zřízení byla však konkretizována a definována pouze obec místní. Principem bylo pochopení svobodné obce jako základu svobodného státu. Obce, členící se na místní, okresní a krajské, se staly základními jednotkami územně správního členění. Zcela nově se objevil pojem statutární město. Stadion ve svém obecním zřízení

⁸ https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=21041

prosazoval zásadu, aby byl každý občan povinně zařazen do svazku určité, konkrétní obce. Byla jím zde definována dvojí působnost obcí, tedy přirozená a přenesená.

Stadionovo pojetí obecního zřízení lze tedy definovat jako bázi samosprávného uspořádání dnešní České republiky, a to i přesto, že tento zákon, vytvořený hrabětem Stadionem nevstoupil v platnost v původně uvažovaném, plném rozsahu.

Císařské rozhodnutí z roku 1849 na Stadionu plynule navázalo a byla jím stanovena tehdejší struktura a fungování veřejné správy. V kompetenční rovině zastupoval v jednotlivých zemích císaře tzv. „místodržitel“, který z počátku zastával funkci v hierarchickém postavení mezi ministerstvem vnitra a krajskou mocí.

K další proměně veřejné správy v habsburské monarchii došlo následnými reformami ministra Alexandra Bacha, jejichž cílem bylo vytvořit z jednotlivých zemí jeden ze stěžejních článků správy. Šlo tedy o centralistické pojetí moci státu, na úkor snížení významu a výkonných kompetencí krajů.⁹

Na jaře roku 1850 dochází k realizaci voleb do obecních výborů. Nově definované obecní zřízení, které již obsahovalo potřebné prováděcí směrnice pro jednotlivé země monarchie však vstoupilo definitivně v platnost až 24.3.1859. Zajímavé srovnání s dnešní strukturou a fungováním obecní úrovně může nabídnout tehdejší nastavení procesu činnosti a orgánů obecní samosprávy. Hovoříme zde tedy o období mezi lety 1860 až 1918, tedy do vzniku samostatné Československé republiky.

Poměrně blízkou podobnost s aktuálním rozdělením obyvatel v dnešních obcích nabízí tehdejší dvojí kategorizace osob, žijících uvnitř obcí na: *občany* a tzv. *přespolní*, tedy komparace z pohledu práv, povinností a výsad jedněch před druhými.

„Mezi občany patřili obecní příslušníci (ti měli v obci domovské právo) a obecní společníci (ti drželi v obci nějakou nemovitost nebo v ní provozovali živnost či měli od obce předepsanou důchodovou daň). Všichni ostatní obyvatelé spadali do kategorie přespolních. Od občanů se ve svém postavení lišili tím, že se nemohli zúčastňovat obecního života,

⁹ https://is.mendelu.cz/eknihovna/opory/zobraz_cast.pl?cast=21041

*především nesměli volit obecní orgány a ovlivňovat obecní hospodaření. Navíc mohli být za jistých okolností z obce vypovězeni*¹⁰

Podobně je nastaven systém v aktuální obecní struktuře dnešních dnů, kdy mohou obyvatelé obce, kteří v ní mají trvalý pobyt volit a být voleni do obecních orgánů nebo se například účastnit správy obce prostřednictvím referenda apod., kdežto občané, kteří v obci trvalý pobyt nemají tuto možnost ztrácí. I pro obec samotnou je v dnešní době ekonomicky méně přínosné, když dotyčný občan nemá v obci trvalý pobyt, neboť obec na tohoto občana nepobírá státní příspěvek. Takový občan spadá z hlediska daňové povinnosti do správy místa svého trvalého bydliště.

Je pochopitelné, že v dobách zmiňované habsburské monarchie bylo značně omezeno volební právo, kdy mohli volit pouze muži starší 24 let, platící příslušnou daň apod. Podobnosti s naší dobou bychom mohli najít i v samotné realizaci volebního práva, struktuře a např. i procesního jednání orgánů obcí a měst.

Pozdní období habsburské monarchie, zejména tedy po roce 1862 je možno z pohledu vývoje a demokratizace celkové veřejné správy a zejména samosprávy objektivně hodnotit jako přínosné, moderní a z hlediska tehdejších poměrů i dynamicky vyvíjející se.

2.2 Veřejná správa v Československu a České republice

Se vznikem samostatné Československé republiky, ze dne 28. října 1918 musel nově vzniklý státní aparát řešit mimo jiné otázku zajištění fungování státní správy, převzaté z předchozí etapy fungování habsburské monarchie. Tento nelehký úkol byl prvotně vyřešen tzv. recepčním zákonem, který v podstatě po omezenou dobu ponechal v platnosti přechodný stav právního řádu monarchie. Stávající úředníci, četnictvo, soudci a další pracovníci státního aparátu svým slibem takto přísahali věrnost nově vzniklému, samostatnému Československu.

Vývoj na podobném principu převzetí fungování stávajícího státního mechanismu bylo možno zaznamenat i v pozdějších dobách historického vývoje našeho státu, tedy např. i po tzv. Sametové revoluci na podzim roku 1989. I tehdejší struktura komunistické zákonodárné, výkonné i soudní moci více méně přešla ve stávající podobě fungování

¹⁰ PhDr. CHARBUSKÝ MILOŠ, CSc. 2003. *Veřejná správa. Správa měst a obcí*. s. 38.

a struktury do nově vzniklého politického zřízení. Velmi podobný model převzetí moci by bylo možno až na pár výjimek jmenovat i v případě dalších mocenských zvrátů napříč evropskými moderními dějinami.

Jedním největších historických předělů, veřejné správy se bezprostředně dotýkající byly beze sporu změny aktivního i pasivního volebního práva v nově konstituované Československé republice po roce 1918. Po první světové válce bylo (v té době velmi progresivní) rovné, všeobecné a tajné volební právo pro muže a především ženy ukotveno v nové ústavě ČSR. České ženy tak mohly poprvé volit na principech všeobecného, rovného a tajného volebního práva v roce 1919 a to u příležitosti voleb komunálních.

Pro správnost informace je třeba dodat, že ženy mohly v přísně odůvodněných a velmi omezených případech volit na území rakouské monarchie i v dobách dřívějších, například, stala-li se žena dědičkou nemovitosti a zároveň tak i plátkyní daně, získala tím i volební právo. Ženy tak měly teoretickou možnost takto volit i za monarchie do obecních zastupitelstev zemských sněmů a držitelky velkostatků dokonce i do říšské rady.¹¹

V roce 1920 tedy tyto popsané změny vyústily v ústavou zakotvené, v pravdě přelomové volební právo žen, což lze z celosvětového trendu vývoje ústavního zakotvení volebního práva žen považovat za velmi moderní přístup, neboť, pokud hovoříme o západních demokraciích a obecně rozvinutých státech - například Francie, Japonsko a Itálie ústavně zavedli volební právo žen v roce 1945, Maďarsko v roce 1958, ikona evropské demokracie Švýcarsko na federální úrovni dokonce až v roce 1971 a Portugalsko v roce 1976.

Postupně tedy takto docházelo k přetváření monarchistické koncepce veřejné správy v moderní celoplošnou strukturu nového, samostatně fungujícího Československého státu.

Důležitým momentem, majícím naprosto přímou souvstažnost k dnešnímu obecnímu procesnímu fungování a struktuře obecní samosprávy byla tehdy přijatá novela obecního zřízení. Z pohledu nového uspořádání státní správy Československé republiky se jevila stávající struktura národních výborů jako přežitá a nefunkční.

¹¹ http://www.rozhlas.cz/radiozurnal/encyklopedie/_zprava/neuveritelne-v-kolebce-demokracie-nemely-zeny-volebni-pravo-jeste-na-konci-20-stoleti--1433868

„Příslušné změny obsahovala novela obecního zákona, přijatá v Praze 7.2. 1919 plenárním zasedáním Národního shromáždění. Aniž by výrazněji zasahovala do převzaté působnosti obcí – přenesené i samostatné – upravovala zejména nomenklaturně i organizačně obecní orgány. Staly se jimi obecní zastupitelstvo (dosavadní obecní výbor), obecní rada, starosta (a jeho náměstci) a příslušné komise. Své pravomoci vykonávaly za pomoci obecního úřadu.¹²

Funkční strukturu české státní správy a samosprávy ukončily události 2. světové války, kdy byla veřejná správa v letech 1939 až 1945 buď pod přímou správou a autokratickým řídicím aparátem dosazených představitelů okupačních orgánů nacistického Německa, či pod jejich dozorem a permanentní kontrolou a cenzurou jejich výstupů směrem k občanské veřejnosti. V této době byl jak známo taktéž upozaďován český jazyk, který byl nahrazen na všech stupních fungování jazykem německým (stejně jako v dobách habsburské monarchie), který byl uváděn jako první v pořadí a byl jazykem úředním.

Po skončení období Druhé světové války začíná ve zcela nových podmínkách návrat k tradici struktur prvorepublikových Národních výborů, ponejprv na konci protektorátu spontánně pod názvem „Revoluční národní výbory“ (které měly bezprostředně po ukončení války přiznané i okamžité exekuční pravomoci). Fakt, že se struktura národních výborů, udržela až do roku 1989 působí v pozdějších podmínkách po únorovém komunistickém převratu v únoru 1948 poněkud paradoxně, vezmeme-li do úvahy, že národní výbory fungovaly v počátcích vzniku První Československé republiky po roce 1918, na kterou nový Gottwaldův komunistický režim pro únoru 1948 bezpochyby především z ideologických důvodů navázat nechtěl. Do roku 1990 působily národní výbory ve vícestupňové struktuře, od místních národních výborů po národní výbory městské a obvodní úrovně.

Po demokratickém převratu, tedy sametové revoluci na podzim roku 1989 byl u nás systém národních výborů zrušen ústavním zákonem č. 294/1990 Sb. ze dne 18. července 1990. Následně došlo k rámci veřejné správy k vytvoření - oddělení dvou autonomních, na sobě hierarchicky nezávislých prvků a sice samosprávy a státní správy. Nově ustanovený obecní systém byl v podstatě návratem do klasické prvorepublikové obecní struktury a jejího procesu fungování, s určitými odchylkami a specifiky, které si žádalo jiné, modernější pojetí

¹² PhDr. CHARBUSKÝ MILOŠ, CSc. 2003. *Veřejná správa. Správa měst a obcí*. s. 45.

doby. Obec se opět stala základním autonomním pilířem samosprávného uspořádání České republiky s poměrně širokými pravomocemi, autonomním fungováním a hospodařením. Česká republika se tedy předáním podstatných kompetencí a značných rozhodovacích pravomocí a autonomie vydala směrem k plošné decentralizaci veřejné správy.

3 AKTUÁLNÍ PARLAMENTNÍ POLITICKÉ STRANY V ČESKÉ REPUBLICE

V obecné rovině se volby do obou komor Parlamentu České republiky (tedy Poslanecké sněmovny a Senátu) dle Ústavy České republiky konají v souladu s principem přímého, rovného a všeobecného volebního práva. Samotné hlasování je vždy tajné. Aktivním volebním právem, tedy právem volit disponuje každý občan České republiky, který nejpozději druhý den daných voleb dovršil 18 let a který je zároveň způsobilý k právním úkonům a jehož svoboda není omezena z důvodu ochrany zdraví.

Každé volby vyhlašuje prezident republiky. Podrobná úprava voleb je obsažena v zákoně č. 247/1995 Sb., o volbách do Parlamentu České republiky.

Poslanecká sněmovna Parlamentu České republiky (PS PČR) je dolní komorou dvoukomorového Parlamentu České republiky. Má 200 poslanců, kteří jsou voleni s periodicitou 4 let (za předpokladu, že z různých příčin nedojde k volbám předčasným) dle poměrného systému, s 5% limitující klauzulí pro vstup politické strany do sněmovny (pro porovnání je zde možno uvést, že po vzniku Československé republiky v roce 1918 byla procentní klausule pro vstup do dolní sněmovny pouhé 1% což mělo za následek značnou roztržičnost v parlamentu zastoupených politických subjektů, s logickým důsledkem přítomného extrémně polarizovaného multipartizmu). Dnešní poslanecká sněmovna vznikla k 1. lednu 1993 transformací z tehdejší České národní rady.

Volby do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky se pravidelně konají vždy v průběhu dvou dnů, tedy v pátek a v sobotu. Mimo stanovené volební okrsky v místě trvalého bydliště konkrétního voliče je občanům České republiky umožněno volit také v zahraničí na českých zastupitelských úřadech, stejně jako i v České republice mimo své trvalé bydliště. V takových případech si musí volič vyřídit tzv. Voličský průkaz. Pasivní volební právo (právo být volen), tedy kandidovat do voleb do dolní sněmovny je ohraničeno věkem 21 let.

Při posledních aktuálních volbách do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky, konaných ve dnech 20. a 26.10. 2017 zákonem stanovenou 5 procentní

hranici překročily následující politické strany, řazené sestupně, v pořadí dle volebního výsledku:

1. S výraznou převahou a náskokem před ostatními, ve volbách zúčastněnými politickými subjekty zvítězilo politické hnutí ANO 2011, vedené svým předsedou, podnikatelem a miliardářem Andrejem Babišem. Hnutí ANO při svých, v pořadí teprve druhých parlamentních volbách získalo 29,64 procenta hlasů, což představovalo 78 poslaneckých křesel. V předchozích (mimořádných) volbách do dolní sněmovny v roce 2013 získalo ANO 18,65% a 47 mandátů.
2. Ještě v nedávné době opakovaně vládní, konzervativně - pravicové straně – Občanské demokratické straně (ODS), založené dřívějším premiérem, předsedou poslanecké sněmovny a taktéž exprezidentem Václavem Klausem přinesly volby druhé pořadí a získaly 11,32 procenta hlasů a s tím 25 poslanců.
3. Zřejmě největší překvapení voleb do dolní sněmovny roku 2017 (novoprotestní strana neoanarchistického typu) – politická strana Piráti získala za 10,79 procenta 22 poslaneckých mandátů.
4. Hnutí Svoboda a přímá demokracie – Tomio Okamura (SPD), které ve volbách 2017 obdrželo 10,64 procenta a 22 poslanců je poměrně novým, vlastenecky orientovaným českým politickým subjektem, založeným v první polovině roku 2015 poslanci Tomiem Okamurou a Radimem Fialou, kteří odešli po roztržce v poslaneckém klubu z hnutí Úsvit přímé demokracie, které Tomio Okamura prvotně taktéž zakládal a programově koncipoval. Program hnutí je kromě národnostně orientovaných prvků postaven na akcentaci přímého podílu občanů na správě státu (po vzoru například Švýcarska) formou plošně zavedeného a všudy-přítomného atributu referenda občanů.
5. Komunistická strana Čech a Moravy (KSČM) získala 7,76 procenta a 15 mandátů.
6. Historicky nejhorším výsledkem dopadly tyto volby pro Českou stranu sociálně demokratickou (ČSSD), která získala 7,27% (a stejně jako KSČM) a 15 poslanců. ČSSD je nejstarší českou politickou stranou, která je nejvíce spjata s osudy moderních českých dějin. ČSSD byla založena 7. dubna 1878 na sjezdu v pražském Břevnově.
7. Konzervativní Křesťanská a demokratická unie – Československá strana lidová (KDU-ČSL), tedy taktéž jedna z velmi tradičních politických stran, dlouhodobě

etablovaných v československém a později i v českém politickém spektru obdržela 5,8 procenta hlasů a tím deset míst pro své poslance ve sněmovně.

8. Pravicová a proevropsky laděná TOP 09 (založená, jak z názvu vyplývá v roce 2009 známými předními pravicovými politiky – Karlem Schwarzenbergem a bývalým poslancem za KDU - ČSL Miroslavem Kalouskem) za 5,31 procenta hlasů získala sedm křesel, kdy se z počátku sčítání hlasů po uzavření volebních místností její výsledek po dlouhou dobu jevil pod dosažením 5% volební klausule, kdy jí k překročení této hranice viditelně pomohlo hlasování tradičně majoritně zastoupených pravicových voličů v Hlavním městě Praze.

9. A jako poslední se do sněmovny dostalo politické hnutí Starostové a nezávislí (STAN), které za 5,18 procenta hlasů získalo šest mandátů ve sněmovně. Hnutí STAN bylo v předcházejícím volebním období součástí koalice se stranou TOP 09. Ještě nedlouho před sněmovními volbami v roce 2017 mělo STAN uzavřenu předvolební koalici s KDU – ČSL, kterou obě strany nakonec nedlouho před volbami samotnými rozvázaly, a to především z obavy, že nebudou schopni takto společně dosáhnout povinného volebního výsledku nad 10%.

4 OBECNÉ MOŽNOSTI PŮSOBENÍ POLITICKÝCH STRAN A OVLIVŇOVÁNÍ VEŘEJNÉ SPRÁVY ZE STRANY POLITICKÝCH AKTÉRŮ

S vědeckou koncepcí vícevrstevného systému mocenského vládnutí je v zásadě možno se poprvé setkat v rámci analýzy fungování nadnárodních entit. Zástupným momentem je v našich geografických polohách historický vývoj evropského integračního procesu, zakončený současnou podobou Evropské unie, fungující na principech Lisabonské smlouvy z roku 2009. Z pohledu nazírání odborné, zejména politologicko - sociologické veřejnosti zde převládá metodologický model, který na současnou podobu Evropské unie nahlíží jako na politických systém.¹³

V posledních, téměř již třech desetiletích, tedy v období po tzv. sametové revoluci (začala 17. listopadu roku 1989), kdy došlo k nejen v České republice k přechodu od totalitního, centrálně řízeného systému k demokraticky – tržnímu zaznamenává společnost v obecné rovině principiální proměny politického systému a způsobu jeho řízení.

Postup fundamentálních změn byl realizován postupným způsobem odshora (tedy od nejvyšší úrovně politického rozhodování a řízení státu) směrem dolů a směrem od Hlavního města Prahy ven. Politický pluralismus, demokratické zásady a porevoluční, zcela radikální a zásadní transformace se tedy logicky promítala a promítá do všech stupňů řízení obou složek veřejné správy, tedy jak státní správy, tak i samosprávy.

Principiální politické procesy si lze těžko představit bez přímého vlivu důležitého prvku zainteresovaných, tzv. politických aktérů. A to od přijímání usnesení, jednotlivých fází rozhodovacího procesu až po nastavování a realizaci kontrolních mechanismů. Úlohou politických aktérů je v neposlední řadě i kontinuální modernizace veřejné správy a její přizpůsobování soudobým technickým, sociálně demografickým, politickým a dalším vyžadovaným trendům. Principiální hybnou silou veřejné správy je v podstatě ve všech evropských demokraciích byrokracie, tedy její rozsah a úroveň. Dalším významným faktorem evropského rozměru je příklon dané země k centralizaci či decentralizaci veřejné

¹³ VLASTIMIL FIALA, 2011, *Vliv politických aktérů na fungování veřejné správy a veřejné politiky*. s. 42

správy. V případě především samosprávních orgánů a struktur veřejné správy hovoříme o tzv. aktérech regionální politiky, jakými mohou být například svazky obcí, místní akční skupiny a spolky, územní orgány státní správy, podnikatelská sdružení, neziskové organizace, vysoké školy, svaz měst a obcí a další.¹⁴

Politický vliv je ve státní správě i samosprávě uplatňován primárně prostřednictvím politických stran a hnutí, a to na všech úrovních, tedy směrem od určující vládní, až po komunální. Politické strany patří v moderně fungující demokratické společnosti k stěžejním tvůrcům a hybatelům politického rozhodování.¹⁵

Sférou svého vlivu však veřejnou správu výrazně, i když méně viditelným způsobem ovlivňují (byť současná politická věda věnuje pozornost primárně veřejným politickým aktérům, především politickým stranám) i například sociálně - profesní sdružení, různé nátlakové skupiny, odborové organizace (v ČR jsou zejména jejich centrály a odboroví předáci historicky napojeni na Českou stranu sociálně demokratickou), ekologická hnutí a iniciativy, stavební, farmaceutické nebo například automobilová lobby, stejně jako i výrazné osobnosti občanů – jednotlivců.¹⁶ V těchto případech tedy hovoříme především o širším vymezení pojmu aktér ve veřejné politice ve vztahu k prosazování různorodých, i velmi úzkých podnikatelských, či ryze soukromých zájmů, iniciativ a lobby. Jejich působení může mít mnoho podob, od skrytých, delegované přes druhé osoby a subjekty po veřejné sdělovací prostředky a dnes na veřejnost účinně působící sociální sítě.

Je třeba konstatovat, že politický vliv je v obecné rovině vždy spojen s předpokladem dostatečného množství finančních prostředků, či jiných aktiv, bez kterých je politický lobbying nejen ve veřejné správě v podstatě nemyslitelný.

Nicméně základní, ústavou zakotvenou možností, jak mohou představitelé politických stran přímo a systémově ovlivňovat činnost veřejné správy a dosazovat do ní své nominanty je institut voleb. V České republice je zavedený volební systém poměrný a většinový, pouze prezident republiky je volen volbou přímou.

¹⁴ VLASTIMIL FIALA, 2011, *Vliv politických aktérů na fungování veřejné správy a veřejné politiky*. s. 167

¹⁵ Tamtéž. s. 94

¹⁶ VLASTIMIL FIALA, 2011, *Vliv politických aktérů na fungování veřejné správy a veřejné politiky*. s. 8

Politické strany mohou své kandidáty nominovat do následujících voleb:

- voleb do Poslanecké sněmovny Parlamentu České republiky
- voleb do Senátu Parlamentu České republiky
- voleb do Krajských zastupitelstev
- voleb do Obecních zastupitelstev
- volby prezidenta
- voleb do Evropského parlamentu

Hovoříme zde tedy o následující úrovni vládnutí:

- unijní
- federální
- národní
- regionální
- krajské
- lokální neboli místní.

Členové a další nominanti politických stran a hnutí takto mohou v případě úspěchu v daných volbách zastávat konkrétní, ústavou vymezené pozice ve veřejné správě, tedy funkce prezidenta republiky, poslance poslanecké sněmovny či Evropského parlamentu, senátora nebo zastupitele kraje či obce, stejně jako funkcionářů a členů výborů a komisí konkrétního zastupitelstva, či parlamentního orgánu, funkce starosty obce, primátora města, hejtmána kraje apod.

Zejména do lukrativních, vrcholných postů státní a veřejné správy bývá volba či nominace bohužel mnohdy spojena s různými zákulisními dohodami a intriky.

Další vrcholnou možností uplatnění v nejvyšších patrech státní správy jsou funkce ministrů vlády a jejich náměstků, ostatních funkcionářů ministerstev, které nominují politické subjekty, stejně jako další posty a pozice v hierarchii celého spektra institucí státní správy. Politické strany a hnutí obsazují standardně též funkce statutárních orgánů státních podniků a podniků a dalších organizací s vlastnickou a finanční účastí státu, krajů či obcí. Jedná se zejména o příspěvkové či rozpočtové zdravotnické, školské, kulturní, sportovní, výchovné a další organizace, výrobní podniky, finanční instituce apod.

Právě takovéto funkce bývají zejména v poslední době terčem mnohdy oprávněné kritiky odborné i laické veřejnosti, především z pohledu nekompetentnosti osob, dosazených na základě politického (nikoli odbornostního) klíče a rozhodnutí. Stejně tak je diskutováno o pozicích tzv. „politických“ náměstků jednotlivých ministerských kapitol a dalších tzv. z politické vůle dosazených nabízených postů. Nekompetentní rozhodnutí takto dosazených osob bez potřebné odborné kvalifikace a zkušenosti mívají následně často fatální vliv na negativní hospodářský vývoj a celkový růst dané organizace s majetkovou účastí státu či konkrétní municipality.

K dalšímu výraznému faktoru ovlivňování fungování a legislativy veřejné správy v České republice patří zejména Evropská unie, která má na naši především samosprávnou strukturu veřejné správy vedle obligatorního i fakultativního legislativního rámce i přímý finanční vliv, a to prostřednictvím vypisovaných dotačních titulů, kdy politika podpory multicipalit tvoří v rozpočtových kapitolách EU dominantní postavení.

Závěrem je třeba shrnout, že současná podoba české veřejné správy, a především pak samosprávy má své historické ukotvení v uspořádání, fungování a struktuře veřejné správy pozdního období habsburské monarchie na našem území a dále uspořádání veřejné správy Československé republiky po roce 1918, až do nastolení okupačního, protektorátního uspořádání veřejné správy na jaře roku 1939, tedy po obsazení Československa nacistickým Německem.

5 VZNIK, VÝVOJ, STRUKTURA A POLITICKÁ ČINNOST HNUTÍ ANO 2011

Úvodní právní subjektivitu získalo ANO jako občanské sdružení, a to na podzim roku 2011. Prvními třemi osobnostmi nebo chceme-li též tvářemi nového občanského sdružení se stali mimo iniciátora uvedené Výzvy Andreje Babiše dále Anna Veverková a Daniel Rubeš. Paní Anna Veverková pracovala v dřívějších dobách mimo jiné jako novinářka České televize a později jako tisková mluvčí vlády premiéra Vladimíra Špidly. Současně s aktivitami v Občanském sdružení ANO vykonávala v té době manažerskou pozici ve Všeobecné zdravotní pojišťovně. Po transformaci občanského sdružení v Politické hnutí ANO 2011 své aktivity ve vedení ANO ukončila. V roce 2013 paní Veverková tragicky zemřela při autohavárii. Daniel Rubeš je stávajícím personálním ředitelem Babišova koncernu Agrofert a dále mimo jiné v současné době v rámci vnitrostranické struktury hnutí působí (po zvolení na celostátním sněmu Hnutí ANO v roce 2015) jako Předseda celostátní rozhodčí a smířčí komise hnutí.

K Výzvě Andreje Babiše se začalo postupně různou formou připojovat stále více občanů. Lidé, kteří projeví zájem se k výzvě připojit, podpořit ji, či se v ANO přímo aktivně angažovat, měli po vytvoření prvního webu www.ano2011.cz možnost oslovit hnutí jak písemnou formou, tak telefonicky, či se v příslušném menu internetového webu zaregistrovat ve statusu tzv. sympatizantů. Na počátku bylo v této webové sekci mimo jiné možno též zjistit - ověřit si, kdo se zde již zaregistroval spolu s jeho základními osobními údaji.

K tématu webu ANO je třeba v tomto bodě, v kontextu celé práce uvést, že do doby změny loga hnutí, a tedy taktéž do remodelingu úvodní podoby webu tento obsahoval taktéž oddíl určený výhradně pro členy a sympatizanty. Zde se nacházely záležitosti a informace ohledně registrace, stejně jako novinky, termíny akcí apod. určené pouze pro členy a sympatizanty. Po spuštění zbrusu nových webových stránek www.anobudelip.cz toto menu pro členy definitivně (a pro mnohé členy z nepochopitelných důvodů) zmizelo a již se až do dnešních dnů na web ANO nevrátilo. Nejen z tohoto faktu lze více než usuzovat, že vedení hnutí, a především předseda Andrej Babiš na aktivním přístupu a fungování, tedy ovlivňování podstatných milníků a rozhodnutí členskou základnou patrně nemá

(a pravděpodobně ani nikdy neměl) upřímný zájem. Nicméně o členské základně a pozdější kvalitě celkového fungování vnitrostranické struktury Hnutí ANO je podrobněji pojednáno níže.

Široká občanská veřejnost, která projevila zájem se do činnosti vznikajícího občanského hnutí aktivně zapojit, byla postupně oslovována prvními tzv. krajskými koordinátory (v každém kraji fungoval dle velikosti jeden nebo jako např. v případě Středočeského kraje dva), kteří vážné zájemce zvali na úvodní osobní jednání. Na těchto vstupních krátkých schůzkách společně rozebrali možnosti a formy konkrétní pomoci a zapojení se v nově se utvářející vnitrostranické struktuře ANO a dle profesní specializace též v nově vzniklých odborných komisích, které měly za úkol připravit budoucí programatoriku hnutí v intencích jednotlivých vládních ministerských kapitol. Zájemci na těchto vstupních jednáních obdrželi od koordinátorů sdružení základní informace o prioritách, cílech a aktuálním stavu příprav pro fungování Občanského sdružení ANO. V pozici celostátní „Koordinátorky struktury hnutí“ v té době na centrále ANO působila Jana Valinčičová, která schůzky v počátku fungování sdružení předjednávala, koordinovala a se zájemci se taktéž i osobně scházela, jako tomu bylo i v případě schůzky s autorem této diplomové práce. Její další profilace, stejně jako příčinná souvislost ukončení činnosti v hnutí bude zmíněna později.

Postupně se takto začaly v rámci Občanského sdružení ANO 2011 utvářet první expertní týmy, stínově kopírující příslušné rezorty ministerstev a jimi spravované kapitoly. Následné pohovory se zájemci o členství či sympatizantství v ANO již převzali vedením hnutí nově nominovaní (tedy ještě ne zvolení) předsedové oblastí (okresů) sdružení. Následovalo postupné zakládání a ustavující sněmy krajských a oblastních organizací napříč celou Českou republikou.

Souběžně s utvářením vnitrostranické struktury ANO započal Andrej Babiš se svým týmem od března do června 2012 po jednotlivých krajích postupně objíždět celou republiku, kdy občanům na těchto prvotních mítincích poměrně trpělivě a podrobně vysvětloval důvod vzniku, cíle a ambice svého hnutí.

11. května roku 2012 bylo u Ministerstva vnitra zaregistrováno nové politické hnutí - „Politické hnutí ANO 2011“, které si dalo jako hlavní ambici uspět v řádných parlamentních volbách v roce 2014 a tím změnit vžitě řízení státu a věci veřejné

v České republice (status stávajícího občanského sdružení hnutí ANO možnost kandidatury ve volbách neumožňoval).

Zároveň je však třeba konstatovat, že květnem 2012 nekončí u ANO jen jeden právní status a začíná druhý. Obdobím okolo nové registrace hnutí u Ministerstva vnitra jako politického hnutí především pomalu de facto končí i doba bezbřehých ideálů a téměř ideální pospolitosti členů a sympatizantů hnutí, tedy bráno z úhlu pohledu vnitrostranického dění. Zvolna se začíná prosazovat vnitrostranické období obvyklého kariérizmu, intrik a v rámci nově utvářených krajských a následně i oblastních organizací (konkrétně v rámci ustavujících krajských volebních sněmů), s tím spojené první osnování vnitřních skupin s odlišnými názory, ideály a praktikami. Jinými slovy nefalšovaný boj o moc, který profiluje každého politika, v jakékoli existující politické straně, či hnutí na světě. Tyto první a zároveň ne příliš korektně svedené boje o moc na některých ustavujících krajských sněmech přinesly do značné části členské základny velké překvapení, rozčarování a prvotní frustraci, spojenou s již částečným vystřízlivěním z počátečních bezbřehých ideálů a naděje ve změnu k lepšímu v této zemi. Zejména pro ty členy, kteří byli svými oblastními organizacemi nominováni jako delegáti na tyto ustavující sněmy a byli tedy osobně přítomni - se stali přímými svědky leckdy nechutných řečnických soubojů a osobních výpadů velmi tvrdých kalibrů při zde zaznivších projevech protikandidátů na předsednické a místopředsednické posty. Jako zástupný příklad je v tomto ohledu možno uvést průběh (a také co průběhu samotnému předcházelo) ustavujícího sněmu Středočeské krajské organizace Hnutí ANO, který se konal v 16. 2. 2013 v sídle hnutí, na pražském Chodově při osobním napadání ze strany jednoho z kandidátů na předsedu středočeské krajské organizace Milana Poura (Předseda oblastní organizace ANO Nymburk a současný starosta Města Nymburk), který velmi nevybíravým způsobem, za použití velmi zákeřného a zejména patrně neověřeného osočení takto veřejně, před všemi delegáty dehonestoval svého protikandidáta Františka Petrtýla (nynější Předseda oblastní organizace ANO Mladá Boleslav a současně Poslanec poslanecké sněmovny za Hnutí ANO a souběžně Radní Středočeského kraje za toto hnutí). Průběhu celého tohoto sněmu byl autor této práce jako delegát nominovaný svou mateřskou oblastní organizací Praha – Východ přítomen osobně.

Celorepublikový ustavující sněm (tedy již z občanského sdružení na politické hnutí transformovaného) ANO 2011 se konal 1. srpna 2012.¹⁷ Sněm kromě zprávy předsednictva o činnosti a hospodaření nově zaregistrovaného politického hnutí zvolil své nové orgány. Za předsedu hnutí zvolil Andreje Babiše. Za místopředsedy pak Jaroslava Faltýnka (Andreji Babišovi blízkého, dlouholetého spolupracovníka Andreje Babiše z holdingu Agrofert) a dále předsedkyni Jihočeské krajské organizace ANO (a současnou poslankyni) Radku Maxovou. Kromě zvolení svých orgánů schválil ustavující sněm také základní Programové teze politického hnutí, které zde ale byly nastíněny v pouze velice hrubých a obecných rysech.¹⁸ Zde lze konstatovat, že i pro pozdější priority a programatoriku Hnutí ANO je typické pojmenování problému nebo dané kapitoly, u které však většinou absentuje následný konkrétní způsob jeho řešení či nápravy.

Jistě nepoměrně zajímavější a z určitého úhlu pohledu také zlomovou událostí byl průběh, a především způsob zvolení vedení na II. celostátním sněmu Hnutí ANO, konaném dne 2. 3. 2013¹⁹ a bezpochyby také události a personální změny v nejvyšším vedení hnutí, které nedlouho po jeho konání následovaly. Samotný průběh sněmu byl z hlediska nominovaných kandidátů do předsednictva Hnutí ANO do značné míry poměrně nečekaný. Zřejmě o největší překvapení se postarala Jana Valinčíčová (do té doby jak již shora uvedeno „Koordinátorka struktury hnutí“, která měla na starosti vnitrostranické záležitosti, především přijímání nových členů - tedy je třeba zdůraznit placený zaměstnanec hnutí, což jí po zvolení do funkce místopředsedkyně předseda Babiš následně vyčítal), která byla pouze s jednou předchozí nominací Karlovarského kraje zvolena za jednoho z pěti místopředsedů hnutí. Naopak Andreji Babišovi věrný Jaroslav Faltýnek v úvodním hlasování do dalšího volebního kola neprošel a nebýt na poslední chvíli přímé, velmi důrazné osobní intervence Andreje Babiše určené celému plénu sněmu, do předsednictva Hnutí ANO by se v té chvíli zcela jistě nedostal. Místopředsedkyní hnutí se dále stala Věra Jourová, která před sněmem po krátkou dobu zastávala funkci manažerky hnutí a byla považována, stejně jako Jaroslav Faltýnek, za předsedovi Babišovi bezmezně loajální.

¹⁷<http://www.anobudelizip.cz/file/edee/ke-stazeni/usneseni/ano-usneseni-celostatniho-ustavujiciho-snemu-20121113.pdf> (on-line text, 15. 3. 2016)

¹⁸ tamtéž

¹⁹<http://www.anobudelizip.cz/file/edee/ke-stazeni/usneseni/ano-usneseni-celostatniho-snemu-20130302.pdf> (on-line text, 15. 3. 2016)

Zbývající tři místopředsednické pozice obsadili předsedové Moravskoslezské (Peter Havránek), Karlovarské (Jan Hammer) a Zlínské (Hana Greplová) krajské organizace hnutí. Stručně řečeno – do předsednictva hnutí se z velké části dostali lidé, s kterými Andrej Babiš do funkcí v podstatě nepočítal a s kterými si do značné míry nevěděl rady. Mimo jiné také proto se ustavující schůze nově zvoleného předsednictva konala až s odstupem jednoho měsíce po konání uvedeného ustavujícího celostátního sněmu.²⁰ Někteří členové nově zvoleného celorepublikového předsednictva ve funkcích místopředsedů, mající formálně přidělené dílčí kompetence se začali naplňování těchto svých hnutím svěřených kapitol a s nimi spojených výkonných pravomocí domáhat, včetně například dožadování se předložení účetních výkazů a závěrek hospodaření hnutí, verifikace způsobu vedení marketingu a dalších oblastí. Tyto snahy Andrej Babiš dle očitých svědectví hovořených členů předsednictva - místopředsedů (s některými z nich jsem následně osobně hovořil) eliminoval velmi rázně a opakovaně s odkazy ve smyslu „kdo je v hnutí šéfem“ a „kdo vše platí“. Tito místopředsedové byli tedy takto ze strany předsedy hnutí ihned po zvolení „vsazeni“ do role pouhých loutek a vykonavatelů moci a vůle svého „nejvyššího“. Nedlouho poté tedy z důvodů logického absolutního rozčarování a frustrace čtyři místopředsedové předsednictva z pěti na své funkce rezignovali.²¹ Ve vedení hnutí tedy tehdy zůstala jen jediná, Babišovi oddaná místopředsedkyně Věra Jourová (nyní Eurokomisařka Evropské komise) a dále další loajální členové předsednictva jako například již zmiňovaný Jaroslav Faltýnek (dnes První místopředseda hnutí a Předseda poslaneckého klubu ANO) nebo Ladislav Okleštěk (poslanec Hnutí ANO za Olomoucký kraj). Podání vysvětlení a argumentů obou stran o faktech, spojených s touto kauzou se pochopitelně různí.²² Tento ustavující sněm však lze ze shora popsaných důvodů bezpochyby zařadit mezi stěžejní milníky a v pravdě přelomové okamžiky ve vývoji hnutí. Následovala celá řada dalších ustavujících sněmů krajských a oblastních a o dost později i sněmů nově vznikajících místních organizací. Nicméně důvěra zejména zakládajících členů hnutí v opravdovost a upřímnost Andrejem Babišem deklarovaných ideálů začala pozvolna dostávat povážlivé

²⁰<http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/aktuality/novinky/prvni-mistopredsedkyni-ano-je-vera-jourova-11135.shtml> (on-line text, 13. 4. 2016)

²¹ <http://denikreferendum.cz/clanek/19363-peter-harvanek-o-hnuti-ano-je-to-rezirovana-hra> (on-line text, 13. 4. 2016)

²²<http://www.anobudelip.cz/cs/o-nas/aktuality/novinky/andrej-babis-k-breznove-rezignaci-mistopredsedu-ano-12513.shtml> (on-line text, 13. 4. 2016)

a neoddiskutovatelné trhliny. Pochyby a počínající nedůvěra v některé kroky, a především způsob personálního obsazování do vedení výkonné vnitrostranické struktury začaly negativně ovlivňovat zapálené a do té doby ideály plně prostoupené členy a sympatizanty Politického hnutí ANO 2011.

Nově vzniklé oblastní organizace hnutí si bezprostředně po svém vzniku začaly prostřednictvím svých pozitivně namotivovaných členů spontánně, s elánem a vynalézavostí sobě vlastní sami vytyčovat úkoly a činnosti. Jednalo se převážně o aktivity prospěšné veřejnosti, určené konkrétním cílovým skupinám ve svém okolí, tedy v jakési spádové oblasti okresní organizace hnutí. Za všechny takovéto počiny můžeme jmenovat například různorodou pomoc domům seniorů, či charitativním organizacím a spolkům, peněžní a materiální podporu zvířecím útulkům, a mnoho dalších. Mezi prvořadé úkoly ale patřila aktivní podpora hnutí a jeho propagace – proaktivní osobní agitace každého jednotlivého člena a sympatizanta mezi širokou veřejností. Tedy každodenní přesvědčování občanů ve svém okolí o správnosti myšlenek hnutí a upevňování důvěry v něj a jeho předsedu. Je třeba konstatovat, že v počátcích fungování hnutí se o promyšleném centrálním marketingu a propagaci (v porovnání s dnešními, velmi prestižními - Hnutím ANO draze placenými PR poradci a společnostmi) nedalo v podstatě vůbec hovořit. Vše bylo prováděno z pohledu centrály hnutí poměrně ne právě koordinovaně a zejména tedy, jak již zmíněno vlastními „lokálními ideami“ oblastních organizací hnutí napříč republikou. Převážná většina členů ANO do veškerých aktivit hnutí vstupovala s hlubokým přesvědčením a vidinou budoucí pozitivní, radikální proměny věcí veřejných v naší zemi. Veškeré popsání aktivity oblastních organizací členové hnutí realizovali v této počáteční době výhradně ze svých soukromých financí, tedy bez jakéhokoli finančního příspěví ústředí hnutí.

„Logo“ Andreje Babiše v tu dobu mělo na širokou občanskou veřejnost nesmírný magnetický účinek a z v podstatě zcela neznámého politického subjektu se začal pomalu sestavovat podstatný politický protivník do té doby (až na malé a ne významné výjimky) ustálenému spektru politických, více méně ukotvených, tradičních stran v naší zemi.

První zatěžkávací zkouškou pro nově vzniklé hnutí byly říjnové doplňovací volby 2012 do Horní komory Parlamentu ČR – Senátu. Zde se naskýtala hnutí možnost se občanské veřejnosti poprvé představit jako již poměrně dobře organizovaný, jednotný celek, s politickou vizí, předběžným programem a profesionální předvolební rétorikou

a marketingem. Hnutí vedlo svou předvolební kampaň s letáčky, billboardy, mítinky a vším co k předvolební agitaci neodmyslitelně patří. Pro zajímavost a povědomí o tehdejší situaci mohu z vlastní zkušenosti z účasti na této kampani podotknout, že na veřejných prostranstvích oslovování občané z absolutně drtivé většiny na Hnutí ANO téměř nereagovali, neznali jej. Více, či méně povědomá jim byla pouze osoba Andreje Babiše, co by podnikatele. O to kreativnější byla práce jednotlivých oblastních týmů, které při ze strany centrály hnutí poměrně kusých informacích o tom, co vlastně mají občanům o hnutí deklarovat, velmi dobře popouštěli uzdu své „lidové tvořivosti“ a rétorické vynalézavosti (tolik opět osobní zkušenost má a mých spolupracovníků z oblastní organizace ANO Praha Východ z předvolební kampaně ANO do Senátu při práci „v terénu“). Samozřejmě i Andrej Babiš se svým týmem objížděl kraje „svých“ kandidátů, kde jim touto formou na náměstích, v kulturních domech, sokolovnách a podobně osobně vyjadřoval svou podporu. I když nominovaní kandidáti ANO do Senátu ve volbách samotných nakonec neuspěli, hnutí v předvolební kampani po organizační stránce obstálo poměrně dobře a získalo velmi cenné zkušenosti a postřehy pro nadcházející volby do Evropského parlamentu a posléze do strategických (předčasných) voleb do poslanecké sněmovny roku 2013, po kterých se hnutí ANO poprvé ve své velmi krátké historii, co by zcela nový a politicky neukotvený subjekt českého politického spektra dostalo spolu s ČSSD a KDU-ČSL do vládní koalice s odpovědností za správu hned několika důležitých ministerských kapitol.²³

²³ Bc. RUBEŠ MARTIN. 2016. *Hnutí ANO 2011 v institucích českého politického systému* . s. 22 – 29.

6 FUNGOVÁNÍ HNUTÍ ANO 2011 V RÁMCI STRUKTUR STÁTNÍ SPRÁVY

6.1 Působení Hnutí ANO v rámci vládní činnosti a svěřených ministerských kapitol po volbách 2017

Po řádných volbách do poslanecké sněmovny na podzim 2017, které politické hnutí ANO s přesvědčivým náskokem vyhrálo (29,64%) pověřil prezident republiky Miloš Zeman v souladu s ústavními zvyklostmi České republiky dne 31. října 2017 předsedu tohoto vítězného hnutí, tedy Andreje Babiše sestavením nové vlády.

Ještě před volbami samotnými, v průběhu voleb a především po nich však většina politických stran poměrně jasně deklarovala odmítavý postoj k utváření možné povolební koalice s Babišovým hnutím. Primárním důvodem pro to byla zejména Babišova minulost, spojená se stále ještě kompetentními slovenskými orgány prošetřovanou údajnou vědomou spoluprací s komunistickou Státní bezpečností a v neposlední řadě taktéž obvinění Andreje Babiše a jeho dlouholeté „pravé ruky“ Jaroslava Faltýnka z dotačního podvodu (neoprávněně čerpaných přidělených finančních prostředků Evropské unie) pro farmu Čapí hnízdo, kde byli oba nejvyšší představitelé Hnutí ANO obviněni Policií České republiky pro podezření z naplnění skutkové podstaty trestného činu.

S jedinými politickými stranami, které byly po volbách ochotny s Babišem o možné koalici aktivně jednat nebo jeho eventuální jednobarevnou, menšinovou vládu alespoň podpořit, tedy se Svobodou a přímou demokracií (SPD) a Komunistickou stranou Čech a Moravy (KSČM) ale paradoxně nejprve odmítl vyjednávat sám Babiš. Logickým vyústěním naprázdno vyznějícího povolebního koaličního vyjednávání bylo tedy ze strany ANO sestavení zmíněné vlády jednobarevně - menšinové.

Dne 6. prosince 2017 jmenoval prezident Miloš Zeman Andreje Babiše premiérem vlády. Některé české sdělovací prostředky, ale i média sousedních zemí zde mimo jiné poukazovala na souběžnou skutečnost poměrně nepokrytého a již delší dobu trvajících, tedy očividně oboustranně logického a vzájemně prospěšného spojení Andreje Babiše a prezidenta Zemana, kterého výměnou za podporu ve volbách do poslanecké sněmovny podpořil na oplátku Andrej Babiš v prezidentských volbách, konaných velmi záhy, tedy na

počátku roku 2018, v prvním kole ve dnech 12. a 13. ledna a v kterých Miloš Zeman v druhém kole voleb, konaných ve dnech 26. a 27.1. 2018 nad svým protikandidátem Jiřím Drahošem skutečně velmi těsně zvítězil. O všeobecně (u českého prezidenta) očekávaném nadstranickém přístupu u Miloše Zemana zde tedy hovořit vskutku nešlo.

Po několika veskrze marných a výsledek nepřinášejících vyjednávacích kolech napříč celým parlamentním spektrem, tedy jednáních o nalezení eventuálních možných společných programových průniků a koncenzů k možnému sestavení vládního koaličního uskupení Andrej Babiš, který žádného koaličního partnera primárně nenalezl vládu sestavil v menšinově jednobarevném formátu. Prezident republiky Miloš Zeman tuto menšinovou vládu jmenoval dne 13. prosince 2017.

Vláda se tedy skládala výhradně z představitelů (členů ANO a dále osob za hnutí nominovaných) hnutí ANO 2011 a to v kombinaci ministrů vlády dosavadní (kteří působili již v koaliční vládě spolu s ČSSD a KDU-ČSL) a ministrů nově příchozích.

Od vzniku samostatné České republiky, tedy od 1. ledna 1993 se jednalo o vládu čtrnáctou v pořadí, čítající celkem 15 členů.

Vedle premiéra Babiše byli místopředsedy vlády zvoleni ministr zahraničních věcí (v předchozí koaliční vládě ministr obrany), původní profesí herec Martin Stropnický a dále staronový ministr životního prostředí Richard Brabec (dřívější spolupracovník z Babišova koncernu Agrofert). V čele Legislativní rady vlády stanul ministr spravedlnosti Robert Pelikán (všichni členové hnutí ANO), který též zastřešoval shodnou ministerskou kapitolu v předchozí vládě. Vedoucím Úřadu vlády se stal Radek Augustin.

Celá menšinová vláda tedy měla následující obsazení:

Předseda vlády - Andrej Babiš

Ministerstvo dopravy - Dan Ťok (člen předchozí koaliční vlády se stejným spravovaným ministerstvem)

Ministerstvo financí - Alena Schillerová

Ministerstvo kultury - Ilja Šmíd

Ministerstvo obrany - Karla Šlechtová (v předchozí koaliční vládě vedla

Ministerstvo pro místní rozvoj)

Ministerstvo Práce a sociální věci - Jaroslava Němcová

Ministerstvo pro místní rozvoj - Klára Dostálová
Ministerstvo průmyslu a obchodu - Tomáš Hüner
Ministerstvo spravedlnosti - Robert Pelikán
Ministerstvo školství - Robert Plaga
Ministerstvo vnitra - Lubomír Metnar
Ministerstvo zahraničí - Martin Stropnický
Ministerstvo zdravotnictví - Adam Vojtěch
Ministerstvo zemědělství - Jiří Milek
Ministerstvo životního prostředí - Richard Brabec²⁴

Po již akcentovaných, veskrze neúspěšných vyjednáváních o vytvoření možné povolební vládní koalice nebo alespoň vyjednání možnosti podpory menšinové vlády Andreje Babiše požádala tato vláda poslaneckou sněmovnu o důvěru. 16.1.2018 menšinová vláda Andreje Babiše v prvním kole dle očekávání důvěru dolní sněmovny parlamentu nezískala. Pro hlasovali výhradně poslanci zvolení za Hnutí ANO 2011 v počtu 78 poslanců. Proti vyslovení důvěry menšinové vládě hlasovali poslanci všech osmi ostatních stran ve Sněmovně, celkem tedy hlasovalo proti 117 poslanců. Celkem pět poslanců při hlasování absentovalo.

Není jisté bez zajímavosti, že ještě než došlo k hlasování o důvěře vlády Mandátový a imunitní výbor sněmovny doporučil vydání premiéra a předsedu ANO Andreje Babiše, stejně jako i šéfa poslanců a prvního místopředsedu hnutí Jaroslav Faltýnka (jednoho z dřívějších nejbližších Babišových statutárních spolupracovníků koncernu Agrofert) ke stíhání kvůli již výše uvedené kauze Čapí hnízdo. Poslanci ANO tedy alespoň zabránili faktu, aby se o této věci hlasovalo ještě před vyjádřením nedůvěry vládě, která musela podat demisi. Prezident Miloš Zeman před prvním kolem volby nové hlavy státu, ve Sněmovně novinářům řekl, za jakých okolností bude ochoten jmenovat Andreje Babiše podruhé premiérem. „V okamžiku, kdy přijde a řekne, že má minimálně 101 zaručených hlasů, tak ho podruhé jmenuji premiérem,“ uvedl takto prezident.

²⁴ <http://www.vlada.cz>

Po svém prvotním neúspěchu při žádání o důvěru vlády a následném podání demise, kterou prezident republiky přijal začalo Hnutí ANO 2011 novou sérii vyjednávání o podpoře vlády v kole druhém, a to opět se všemi v parlamentu zastoupenými politickými subjekty.

6.2 Činnost Hnutí ANO 2011 na půdě Dolní sněmovny Parlamentu České republiky

Ve sněmovních volbách, konaných ve dnech 20. a 21. října 2017 získalo hnutí ANO v součtu 1,500.113 hlasů (celkově 29,64 %) a s výrazným náskokem takto vyhrálo volby před druhou nejúspěšnější stranou. Na základě výsledků voleb do poslanecké sněmovny, má Politické hnutí ANO 2011 v dolní sněmovně Parlamentu České republiky aktuálně činných 78 poslanců (z celkového počtu 200), z toho je 20 žen. Předsedou poslaneckého klubu je již od parlamentních voleb 2013 (tedy od 30.10.2013) uváděný Jaroslav Faltýnek.

Ve středu 22. listopadu 2017 byl po ustavení mandátového a imunitního výboru v tajné volbě celkově 135 hlasy zvolen předsedou Poslanecké sněmovny Radek Vondráček z Hnutí ANO 2011, jenž ve funkci vystřídal svého předchůdce Jana Hamáčka z České strany sociálně demokratické (ČSSD).

Předsedy jednotlivých výborů poslanecké sněmovny za ANO 2011 byli zvoleni:

- Kontrolní výbor
Ing. Roman Kubíček, Ph.D.
- Organizační výbor
Mgr. Radek Vondráček
- Petiční výbor
prof. JUDr. Helena Válková, CSc.
- Volební výbor
Mgr. Stanislav Berkovec
- Výbor pro sociální politiku
Ing. Radka Maxová
- Výbor pro zdravotnictví
prof. MUDr. Věra Adámková, CSc.

- Zemědělský výbor
Ing. Jaroslav Faltýnek

Dále má Politické hnutí ANO své četné zastoupení v podvýborech Poslanecké sněmovny, stejně jako v jednotlivých komisích.²⁵

²⁵ <http://www.psp.cz>

7 OVLIVŇOVÁNÍ KRAJSKÉ A KOMUNÁLNÍ POLITIKY HNUTÍM ANO 2011

Ohledně komunálních voleb v roce 2014 (konaných ve dnech 10. a 11. října 2014) je třeba v každém případě zmínit poměrně zajímavý, nicméně jasný a vyhraněný pohled předsedy Hnutí ANO 2011 Andreje Babiše, který komunální politiku a její eventuální aktivní ovlivňování Hnutím ANO 2011 hodnotil z jeho úhlu pohledu jako ne zcela prioritní, až pro něj zcela nezajímavou. Andrej Babiš již předem označil případnou účast Hnutí ANO v komunálních volbách za potencionálně rizikovou a veskrze nepřínosnou. Uvažoval dokonce o tom, že jeho hnutí kandidátky do menších měst a obcí vůbec obsazovat nebude a kandidáty bude nominovat pouze do větších a velkých (především krajských) měst. Nakonec však svůj prvotní postoj (nejen na základě PR konzultací s poradenskými firmami, ale i vedením krajských organizací hnutí) přehodnotil a obsazování kandidátek za Hnutí ANO 2011 nechal následně v podstatě volný průběh, kdy především nominace do menších měst pak měly být jakousi následnou odměnou za osobní nasazení a k vedení hnutí loajální přístup určitých členů ANO (především pak funkcionářů vnitrostranických organizací na různé hierarchické výši napříč celou Českou republikou), kteří se předtím nedostali (či jako nominovaní kandidáti neuspěli) na kandidátky do předchozích voleb sněmovních, potažmo senátních.

Svůj prioritní osobní zájem Andrej Babiš posléze prosazoval zejména v případě nominace kandidátky na post Primátorky Hlavního města Prahy, kde se nakonec jedničkou kandidátní listiny za ANO stala Adriana Krnáčová (která v letech 2001 až 2007 vykonávala funkci výkonné ředitelky české pobočky mezinárodní organizace Transparency International), která na poslední chvíli nahradila na pozici kandidátní jedničky původní pražskou vedoucí kandidátku, podnikatelku Martinu Schopperovou (zároveň manželku tehdejšího ředitele německého potravinového řetězce Kaufland Česká a Slovenská republika), která z kandidátky z osobních důvodů a částečně z možného důvodu podezření střetu zájmů odstoupila. Hnutí miliardáře Andreje Babiše získalo v pražské metropoli celkem 17 zastupitelů z pětadesáti. ANO tak v komunálních volbách získalo převahu ve 13 statutárních městech. Hnutí získalo v absolutní hodnotě celkem 14,458.998 hlasů (obsadilo 1.600 mandátů).

Adriana Krnáčová byla v listopadu 2014 zvolena Primátorkou hlavního města Prahy. Zastupitelkou hlavního města se předtím stala v říjnu 2014. Od března do listopadu 2014 zastávala funkci náměstkyně ministra vnitra ČR. Dalším, pro Andreje Babiše důležitým volebním nominantem byl podnikatel Petr Vokřál, který působil v minulosti na manažerských pozicích společnosti .A.S.A.. Od října 2014 se stal zastupitelem města Brna a od listopadu téhož roku primátorem Brna (následně se na základě výsledku voleb do krajských zastupitelstev v roce 2016 stal zároveň zastupitelem Jihomoravského kraje). Petr Vokřál je členem hnutí ANO 2011, v němž je od února 2015 jedním z místopředsedů.

Volby do krajských zastupitelstev (7. – 8. října 2016). Po definitivním sečtení všech hlasů si největší počet vítězství v krajských volbách 2016 připsalo hnutí ANO. Jeho vedoucí kandidáti zvítězili v celkem devíti krajích a tím drtivě a relativně také překvapivě ukončili do té doby dlouhou dobu trvající majoritu vedení krajů ze strany České strany sociálně demokratické. Účast u krajských voleb dosáhla bohužel již v Č.R. tradičně velmi malého procenta, tedy necelých 35%. Spolu s volební účastí do senátních voleb a voleb do Evropského parlamentu patří v České republice účast k volbám do krajských zastupitelstev k dlouhodobě nejnižším. Hnutí tedy ANO zvítězilo v krajských volbách v devíti regionech ze třinácti.

Ve Středočeském kraji zvítězilo hnutí ANO, které překročilo dvacetiprocentní hranici. V Plzeňském kraji se hnutí ANO dostalo přes 21 procent, v Karlovarském kraji obdrželo hnutí ANO téměř 23 procent hlasů. V Ústeckém kraji získalo necelou čtvrtinu hlasů, v Královéhradeckém kraji získalo ANO zhruba čtvrtinu hlasů. V Pardubickém kraji se ANO dostalo na 19 procent, v Jihomoravském kraji získalo ANO téměř 21 procent hlasů. V Olomouckém kraji dosáhlo hnutí ANO na více než 23 procent hlasů a v Moravskoslezském kraji (do té doby dlouhodobě tradiční baště levice) získalo hnutí ANO přes čtvrtinu hlasů.²⁶

²⁶<http://www.ceskatelevize.cz/ct24/volby/1932080-krajske-volby-vyhralo-hnuti-ano-socialni-demokrate-ztratili-vedeni-sedmi-kraju>

8 KOALIČNÍ SPOLUPRÁCE A PŮSOBENÍ HNUTÍ ANO 2011 PROSTŘEDNICTVÍM PRIMÁTORKY V HLAVNÍM MĚSTĚ PRAZE A HEJTMANKY VE STŘEDOČESKÉM KRAJI

Jako první žena v historii Hlavního města Prahy byla Adriana Krnáčová zvolena do funkce primátorky dne 26. listopadu 2014. Zároveň se také stala historicky první primátorkou, zvolenou za Politické hnutí ANO 2011. Stejně jako většina tak zvaných „tváří“ hnutí ANO ani Adriana Krnáčová před svým zvolením pro ANO nikdy předtím nepracovala a neměla s ním tedy cokoli k dočinění. Obdobným způsobem, tedy těsně před volbami, na základě v podstatě čistého ad hoc rozhodnutí Předsedy ANO Andreje Babiše vstoupili do vysokého politického dění s následným okamžitým účinkem například herec Martin Stropnický, Europoslanec Pavel Telička, stejně jako další tři další současní europoslanci, zvolení za Hnutí ANO 2011, bývalá ministryně spravedlnosti za ANO a poslankyně Helena Válková, ministr dopravy Dan Ťok, ministr spravedlnosti Robert Pelikán a řada dalších.

Primátorka Adriana Krnáčová působí v rámci Rady hlavního města Prahy zároveň jako členka následujících komisí:

- Komise Rady hl. m. Prahy pro čestné občanství hl. m. Prahy a ceny hl. m. Prahy (předsedkyně);
- Komise Rady hl.m. Prahy pro rozvoj konceptu Smart Cities v hl.m. Praze (předsedkyně);
- Komise Rady hl.m. Prahy pro dokončení návrhu Územního plánu hl.m. Prahy (Metropolitního plánu) (předsedkyně);
- Komise Rady hl. m. Prahy pro zahraniční aktivity města (předsedkyně);
- Komise Rady HMP k výročí 100 let vzniku samostatného československého státu a 25 let české republiky (místopředsedkyně);
- Komise Rady hl.m. Prahy pro ICT (členka);
- Komise Rady hl. m. Prahy pro legislativu a právo (členka);
- Komise Rady hl. m. Prahy pro oblast regulace loterií a jiných podobných her na území hl.m. Prahy (členka);

- Komise Rady hl.m. Prahy pro kultivaci Václavského náměstí (členka);
- Komise Rady hl.m. Prahy pro vodní dopravu (členka);
- Komise Rady HMP pro koordinaci neinvestičních aktivit na veřejných prostranstvích na území Pražské památkové rezervace (členka);

Rada Hlavního města Prahy

Rada hl. města Prahy v současné době čítá 11 členů a je volena Zastupitelstvem hl. města Prahy. Schůze rady se konají každé úterý (příp. podle potřeby i jinak) a jsou neveřejné. O průběhu schůze je pořizován vždy zápis, který je veřejně k dispozici pro potřeby nahlédnutí. Rada Hlavního města Prahy se ze své činnosti zodpovídá zastupitelstvu. Hlavní kompetence rady jsou mimo jiné:

- hospodaření hlavního města Prahy dle schváleného rozpočtu a jeho následná kontrola
- úkolování Magistrátu hlavního města Prahy úkoly v oblasti samostatné působnosti hlavního města Prahy a zpětná kontrola zadaných úkolů
- operativně zřizuje nebo ruší komise Rady hlavního města Prahy. Dosazuje do funkcí, stejně jako odvolává předsedy a členy těchto komisí²⁷
- aplikace rozpočtových opatření v rozsahu stanoveném Zastupitelstvem hlavního města Prahy
- projednání a rozhodování o návrzích a podnětech, které předkládají jednotliví zastupitelé hlavního města Prahy, komise Rady hlavního města Prahy, popř. městské části

Složení Rady Hlavního města Prahy:

- primátorka (legislativa, veřejná správa a protikorupční opatření): Adriana Krnáčová (ANO 2011)
- náměstkyně primátorky (finance a rozpočet): prof. Ing. Eva Kislingerová, CSc. (ANO 2011)
- náměstek primátorky (doprava a evropské fondy): Petr Dolínek (ČSSD)
- radní (bezpečnost a prevence kriminality): Bc. Libor Hadrava (ANO 2011)

²⁷ <http://www.praha.eu>

- radní (zdravotnictví a bydlení): Ing. Radek Lacko (ANO 2011)
- radní (infrastruktura, technická vybavenost a životní prostředí): RNDr. Jana Plamínková (Trojkoalice SZ, KDU–ČSL a STAN)
- radní (kultura, památková péče, výstavnictví a cestovní ruch): Jan Wolf (Trojkoalice SZ, KDU–ČSL a STAN)

V roce 2018, kdy se na podzim po čtyřech letech opět konají Volby do zastupitelstev obcí bude koaliční vedení Hlavního města Prahy skládat účty svého vládnutí pražským voličům. Vedení města, v čele s primátorkou Krnáčovou (ANO) bude bilancovat svou koaliční městskou politiku v porovnání s předvolebními sliby, stejně jako počátečními cíly a programovým prohlášením pražského povolebního koaličního uskupení, tedy ANO, ČSSD a Trojkoalice KDU–ČSL, Zelených a STAN. Porovnáním dosažených reálných výsledků oproti programovému prohlášení z února 2015 můžeme konstatovat naplněnost zhruba 50% souhrnů jednotlivých programových kapitol.

V každém případě byl naplněn podstatný proklamovaný koaliční aspekt, tedy ušetření peněz v rozpočtu a snížení celkového dluhu Hlavního města Prahy v řádech miliard korun.

Podle opoziční protiargumentace však šlo o ušetření peněz na úkor výrazného snížení až zmražení potřebných investic na rozvoj města. V tomto ohledu je možno zmínit především kapitolu dopravy a to zejména v oblasti nerozšiřování infrastruktury a nových tratí v tramvajové dopravě, stejně jako i plánované rozšiřování nových tras pražského metra (zejména trasy D) bylo pouze částečně posunuto výhradně v přípravně - administrativní rovině (např. výkup potřebných pozemků).

Jak je to však velmi typické především pro Hnutí ANO 2011 a to i na celostátní úrovni – pozitivnímu hodnocení dosažených výsledků napomáhá fakt předem pouze velmi obecně a nekonfrontačně (následně neměřitelně) naformulovaných programových prohlášení, kdy tedy není možno kvalifikovaně naspecifikovat naplnění, či nenaplnění daného cíle, či části programového prohlášení. Jako zástupný moment výše uvedeného nepřehledného zobecnění lze považovat například „Koalice podpoří rozvoj vědy“. Body v přehledu jsou tak tedy řazeny dle jednotlivých kapitol programového prohlášení a jsou formulovány tak jako v originálním dokumentu.

Pro objektivní zhodnocení daného tématu je však nutno zároveň konstatovat, že koalice pražské radnice musela aktuálně, tedy takřka po svém nástupu do funkcí dořešit i velmi závažné, problémové a rozpočtově náročné projekty z minulých období, jako byla například dostavba a uvedení do provozu gigantického Tunelového komplexu Blanka nebo transformaci neúspěšného projektu elektronické předplacené karty na městskou horomadnou dopravu Open Card na tzv. Lítačku.

Hejtmanka Středočeského kraje - Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová byla do své funkce zvolena v listopadu roku 2016.

Členy rady Středočeského kraje v současné době jsou:

- Ing. Jaroslava Pokorná Jermanová - hejtmanka Středočeského kraje; gesce regionální rozvoj, cestovní ruch a sport
Volební subjekt: ANO 2011
- Ing. Tomáš Beneš, MBA – uvolněný radní pro oblast majetku
Volební subjekt: ANO 2011
- JUDr. Robert Bezděk CSc. – neuvolněný radní pro oblast bezpečnosti a ICT
Volební subjekt: ANO 2011
- Mgr. Aneta Heřmanová, DiS. – uvolněnáá radní pro oblast sociálních věcí
Volební subjekt: ČSSD
- Mgr. Karel Horčíčka – uvolněný radní pro oblast kultury a památkové péče
Volební subjekt: ČSSD
- Ing. Gabriel Kovács – uvolněný náměstek hejtmanky pro oblast financí a evropských fondů
Volební subjekt: ANO 2011
- Ing. Miloš Petera – uvolněný, statutární zástupce hejtmanky a náměstek hejtmanky pro oblast životního prostředí a zemědělství
Volební subjekt: ČSSD
- Ing. František Petrtýl – uvolněný radní pro oblast dopravy
Volební subjekt: ANO 2011
- MVDr. Josef Řihák – uvolněný radní pro oblast investic a veřejných zakázek

Volební subjekt: ČSSD

- Prof.MUDr. Zdeněk Seidl, CSc. – uvolněný radní pro oblast školství

Volební subjekt: ČSSD

- Jaroslava Němcová (ANO) – uvolněná radní pro oblast zdravotnictví

Volební subjekt ANO 2011²⁸

Ve vedení Středočeského kraje došlo v průběhu volebního období k určité hektické revoluci která měla za výsledek zásadní obrat ve složení koalice vládnoucí Středočeskému kraji. Hnutí ANO takto vypovědělo koaliční smlouvu tehdejšími partnerům, tedy STAN, ODS a Nezávislým Středočechům. Na spolupráci se tak dohodlo s do té doby opozičními sociálními demokraty za podpory krajských zastupitelů, zvolených za Komunistickou stranu Čech a Moravy, kteří se však na aktivním vládnutí v kraji přímo nepodílejí a nemají své zástupce ani v krajské radě.

Došlo tak i k novému přerozdělení postů v Radě Středočeského kraje.

Jedním z viditelných projevů aktuální koaliční změny byla i otázka obnovení proplácení žakovského jízdného (které před časem zavedl do praxe, nyní trestně stíhaný exhejtman středočeského kraje David Rath) a jehož pokračování patřilo k předvolením prioritám jak ČSSD, tak KSČM – a bylo před časem zrušeno. Jeho obnovení kritizovala současná opozice, především pak krajská zastupitelé Občanské demokratické strany. Dle hejtmanky Jermanové - Pokorné se však jedná o novou podobu, kde již nejde o zpětné proplácení uplatňované plošně, ale jedná se o slevové karty, rozdělované podle sociální potřeby a uplatňované přímo při jednotlivých jízdách.

Zásadním problémem pro takto čerstvé opoziční strany byla však beze sporu především skutečnost, že do krajské rady přišli za Českou stranu sociálně demokratickou lidé z minulosti propojení s trestně stíhaným exhejtmanem Davidem Rathem. Konkrétně se jednalo o dva bývalé hejtmany, zvolené za ČSSD - Josefa Řiháka a Miloše Peteru (ten dokonce funguje v pozici statutárního zástupce náměstka hejtmanky Jermanové – Pokorné) a dále Zdeněk Seidl, který před časem právě s obviněným exhejtmanem Davidem Rathem přímo zasedal v krajské radě.

²⁸ <https://www.kr-stredocesky.cz>

Zajímavým faktem a zároveň k výše uvedenému novému koaličnímu uspořádání ANO a ČSSD na kraji určitě i paradoxem může být skutečnost, že hejtmanka Jermanová – Pokorná před volbami do krajských zastupitelstev i po svém zvolení do funkce poměrně velmi ostře kritizovala předchozí fungování ČSSD ve vedení kraje, včetně jí proklamových podezření na možné korupční prostředí a přednostně udělované krajské dotační tituly městům a obcím, kde byli starostové a dominantně zastoupené obecní a městské rady pod rozhodujícím vlivem ČSSD!

Zástupci STAN i ODS též zastávají názor, že by do nově vzniklých personálních poměrů ve středních Čechách mohl na dálku výrazným způsobem promluvit i předseda Hnutí ANO 2011 Andrej Babiš. Tento argument však hejtmanka Jermanová opakovaně a důrazně popřela, jako neopodstatněný.

V rámci shora uvedeného koaličního působení politického hnutí ANO jak v rámci Hlavního města Prahy, tak Středočeského kraje můžeme analyzovat některé velmi podobné, ba shodné průsečíky. Za jeden z hlavních můžeme v obou uváděných příkladech označit úzkou provázanost Hnutí ANO s Českou stranou sociálně demokratickou.

9 SWOT ANALÝZA POLITICKÉHO Hnutí ANO

SWOT analýzou je označována laickou i odbornou veřejností frekventovaně využívaná univerzální analytická technika zhodnocující vnitřní a vnější faktory, mající vliv na úspěšnost organizace nebo nějakého konkrétního projektu – například nového produktu nebo služby. Majoritní využití SWOT analýzy je aplikováno jako situační analýza v rámci strategického řízení. Za autora SWOT je označován Albert Humphrey, který ji poprvé prezentoval v šedesátých letech 20. století.

SWOT je akronymem počátečních písmen anglických názvů jednotlivých faktorů, tedy:

- Strengths - silné stránky
- Weaknesses - slabé stránky
- Opportunities - příležitosti
- Threats – hrozby

SWOT analýza hodnotí vnitřní a vnější faktory:

- Vnitřní faktory zahrnují hodnocení silných (Strengths) a slabých stránek (Weaknesses), kde jsou nejčastějšími vstupy:
 - Finanční analýzy organizace
 - Hodnocení pomocí EFQM
 - Analýza hodnotového řetězce (Value Stream Mapping (VSM))
 - Analýzy zdrojů (například Grantova analýza, VRIO analýza)
 - Analýzy produktového portfolia (například Bostonská matice)
- Vnější faktory zahrnují hodnocení příležitostí (Opportunities) a hrozeb (Threats), které souvisí s okolním prostředím organizace, kde jsou nejčastějšími vstupy:
 - Analýza trendů vzdáleného prostředí (například PESTLE Analýza)
 - Sektorová analýza (například Porterova analýza 5F (Five Forces))

- Analýza konkurenčního postavení (Segmentace trhu, analýza potřeb zákazníků, analýza konkurentů)²⁹

Principem SWOT analýzy je co nejpřesněji pojmenovat klíčové silné a slabé stránky organizace a stejně tak stěžejní příležitosti a hrozby vnějšího prostředí. K analýze vnějšího prostředí organizace (OT) může být využita PESTLE analýza, pro posouzení zdrojů jako vnitřních faktorů (SW) například tzv. VRIO analýza. Následně se vydefinovávají cesty, jak je možné plně využít identifikované silné stránky a příležitosti a jak eliminovat zjištěné slabiny a hrozby.

Vzhledem k tomu, že SWOT analýza je velmi univerzální a jednou z nejpoužívanějších analytických technik, je její využití v praxi velmi široké. Je možné ji použít pro danou společnost co by celek, popřípadě pro jednotlivé oblasti, produkty nebo jiné záměry. Je také širší součástí řízení rizik, neboť postihuje klíčové zdroje rizik (hrozby), pomáhá si je uvědomit a případně určit preventivní protopatření.

Pro vnější faktory platí, že je zapotřebí předem jasně stanovit, co se za ně, s ohledem na analyzovaný problém nebo subjekt, považuje. Může to být okolí podniku nebo okolí jedné organizační jednotky.

V praxi existuje mnoho odlišných metodik, výkladů a způsobů vytváření SWOT analýzy.³⁰

9.1 Vnitrostranická analýza politického hnutí ANO

Silná stránka Hnutí ANO:

Za ni lze i z pohledu jeho vnitrostranické struktury považovat společný zájem podporovatelů (ať již sympatizantů nominantů nebo přímo členů) na zásadní změně po roce 1989 korupcí a podvody výrazně zatížené společnosti. Aktuálními členy a sympatizanty disponuje ANO věkově různorodými, od studující mládeže po seniory. Za relativní výhodu lze považovat i velkorysou toleranci názorů a postojů členů hnutí ze strany vedení ANO (v čele s jeho předsedou Andrejem Babišem), které se v oblastních organizacích pohybují v celé šíři linie politického spektra. Tento aspekt může být ale stejně

²⁹ <https://managementmania.com/cs/swot-analyza> (on-line text, 15. 4. 2014)

³⁰ Tamtéž

tak nevýhodou, a to zejména při stále čtenějším dotazování se vrcholných představitelů ANO ze strany médií a především politických oponentů – tedy na které straně politického spektra je hnutí definitivně ukotveno (vpravo či vlevo). Vnitrostranická struktura svými oblastními organizacemi pokrývá velmi dobře prakticky celé území republiky. Hnutí výkonně a efektivně spravují a organizují tzv. krajszí (nepolitičtí) manažeři.

Slabá stránka hnutí:

Primárním zdrojem dodávání HR pro ANO pro vrcholovou, klíčovou úroveň politické sféry je holding AGROFERT, patřící nyní prostřednictvím ztv. svěřeneckých fondů předsedovi hnutí Andreji Babišovi. Popřípadě jsou vybírány již zmíněné nové, tzv. „Tváře ANO“ (známé osobnosti, pozitivně vnímané veřejností s puncem obecné bezúhonosti, nanominované zejména přímo osobně Andrejem Babišem). Zásadně a zcela nepokrytě (a zároveň zcela nepochopitelně) není v tomto ohledu počítáno s řadovými členy ANO. Jejich úloha je spatřována pouze v rámci práce a fungování vnitrostranické struktury a jako nárazový předvolební support. Jedním ze zásadních problémů vnitrostranického fungování ANO je především nedostatečná nebo leckdy zcela absentující informovanost členské základny o nových podstatných vnitrostranických aspektech a skutečnostech směrem odshora. Zároveň naopak není takřka vůbec zohledňována zpětná vazba / názory a připomínky členské základny směrem na centrálu, k vedení hnutí. Zde hrozí takto reálné riziko frustrace zejména věrných, zakládajících členů a jejich odchod do pasivity nebo hůře úplné vystoupení z řad hnutí. Tohoto si v tuto chvíli vedení hnutí není dostatečně vědomo a tomuto alarmujícímu stavu nevěnuje pozornost. Popsaná situace není nikterak řešena, na případné adresné kritiky z řad členů je cíleně uplatňována taktika tzv. „vymlčování“. Do popředí se tak v Politickém hnutí ANO 2011 dostávají v čím dále větší míře prospěcháři, protagonisté klientelismu a bezbřehého kariérismu.

9.2 Působení Hnutí ANO směrem z vnějšího úhlu pohledu

Příležitosti:

Hlavní možností a také deklarovaným závazkem hnutí v tuto chvíli stále zůstává naplnit mandát vložený do hnutí ze strany voličů k pozitivní změně v ČR. Noví lidé v politických vrcholných funkcích mají šanci naplnit volební sliby a přesvědčit národ skutky, že je náprava veřejných statků možná a proveditelná. Důležitým aspektem jsou zásadní (občany pozitivně vnímané) reakce a názory ANO na stěžejní aktuální vnitrostátní

a zahraničněpolitická témata (komentování vývoje na Ukrajině, podpora západních spojenců apod.).

Hrozby:

Principiální riziko spočívá především v objektivním historicko – politickém „neukotvení“ a zároveň též „širokém rozkročení“ hnutí ANO v rámci takřka celého politického spektra“ (s deklarovanou voličskou orientací od středu napravo, se zaměřením na podnikatelskou sféru, stejně jako na dosavadní voliče ODS a TOP 09). U laické veřejnosti může v úvahu přicházet například i možné srovnání s bývalým politickým hnutím a členem vládní koalice „Věci Veřejné“, vedené bývalým investigativním novinářem Radkem Johnem, s bezpečnostním magnátem Vítkem Bártoou v pozadí. Pokud se nenaplní očekávání voličů, vložená do nového politického subjektu, není v blízké budoucnosti příliš velká reálná šance, aby jiný nově vzniklý politický subjekt měl takto šanci uspět. Úpadek nebo zánik ANO by zároveň reprezentoval konec nadějí a důvěry českých občanů v možnost proklamované změny. Pozitivnímu PR hnutí také nepříspívají vrcholně postavení členové a představitelé s minulostí členství v KSČ, popř. členové nejvyššího vedení ANO označení za bývalé spolupracovníky komunistické Státní bezpečnosti (StB).

Předpoklady pro další vývoj a úspěch hnutí v budoucnu:

- Naplnění volebních slibů v jednotlivých oblastech, pod mottem „Konečně přejít od slov k činům“.
- Prokazatelný pokrok v potírání korupce. Potrestání klíčových viníků i dávnějších kauz (zejména 90. léta, kdy docházelo k nejmasivnějším podvodům a rozkrádání původně státního majetku a aktiv).
- Motivace, permanentní informovanost a stabilizace, stejně jako trvalá pečlivá práce s členskou základnou. Nepodceňování a nepřehlížení aspektu členské základny jako celku.
- Zkvalitňování členské základny, hlídání a eliminace notorických kariéristů (pokud možno ihned v prvopočátku).
- Systémová kumulativní úspora ve vybraných kapitolách jednotlivých ministerstev, permanentně a prokazatelně se snižující schodek státního rozpočtu; nastolená konkrétní cesta k rozpočtu vyrovnanému. Cílené snižování kumulovaného státního dluhu.

V rámci SWOT analýzy je pro ANO 2011 jako vhodná podnikatelská strategie navrhována: „WO“ = mini – maxi. Jak již shora popsáno, je nutno eliminovat uvedené slabé stránky ANO a chopit se nabízejících se příležitostí, tj. zejména již zmíněná možnost v praxi dokázat voličům a občanské veřejnosti, že nezůstane pouze u proklamovaných slibů, ale jednotlivé systémové změny v kapitolách ministerstev, stejně jako důsledná, plošná protikorupční strategie budou realizovány.

10 ZHODNOCENÍ DOSAVADNÍHO VLIVU A PŮSOBNOSTI POLITICKÉHO Hnutí ANO 2011 V ORGÁNECH VEŘEJNÉ SPRÁVY A PREDIKCE JEHO DALŠÍHO MOŽNÉHO VÝVOJE

Politické Hnutí ANO aktivně působí na všech úrovních veřejné správy České republiky. Tím ovlivňuje podstatným způsobem prakticky všechny výkonné orgány státní správy i samosprávy a to od podzimu roku 2013, po jeho prvních, nad očekávání úspěšných volbách do dolní sněmovny Parlamentu České republiky. Kromě obou komor parlamentu, kde má ANO své poslance a senátory působí jeho zvolení i jmenovaní zástupci a další nominanti také souběžně ve vládních ministerských postech a na jednotlivých ministerstvech v rolích tzv. politických náměstků a jiných vedoucích sekčních pracovníků.

Z voleb do Evropského parlamentu, konaných ve dnech 23. a 24. května 2014 vzešli čtyři europoslanci zvoleni za Hnutí ANO 2011, tedy Pavel Telička – Místopředseda Evropského parlamentu, Petr Ježek, Dita Charanzová – Místopředsedkyně Výboru pro vnitřní trh a ochranu spotřebitele a Martina Dlabajová - Místopředsedkyně výboru pro rozpočtovou kontrolu, členka výboru pro zaměstnanost a sociální věci a Výboru pro dopravu. Europoslanec Pavel Telička opustil (tedy ukončil členství) v říjnu roku 2017 Hnutí ANO a to pro déle trvající osobní názorové rozepře především přímo s předsedou hnutí Babišem. Jedním ze zásadních důvodů, proč se europoslanec Telička rozhodl ukončit své členství v hnutí byla i v této práci uváděná kauza možného dotačního podvodu pro Farmu Čapí hnízdo. Poněkud paradoxně působí fakt, že oba tito současní vrcholní politici, tedy Andrej Babiš i Pavla Telička byli za minulého režimu členy Komunistické strany Československa (KSČ), kdy Andrej Babiš k tomu ještě ve Slovenské republice čelí dlouhodobému vyšetřování, že měl být vědomým agentem komunistické Státní bezpečnosti (StB).

V nejvyšším exekutivním orgánu Evropské unie, Evropské komisi má ANO taktéž svou nominantku - Evropskou komisařku pro spravedlnost, ochranu spotřebitelů a otázky rovnosti pohlaví Věru Jourovou.

Na úrovni krajské i místní samosprávy je Hnutí ANO v rámci celé republiky zastoupeno svými starosty, místostarosty, členy a funkcionáři městských rad a rad místních zastupitelstev, hejtmany a jejich náměstkyně, funkcionáři a členy komisí, stejně jako jednotlivými zastupiteli jak krajských, tak místních zastupitelstev. K výše uvedenému výčtu je třeba ještě zmínit hnutím ANO nominované statutární a další vedoucí pracovníky četných státních firem a firem s majetkovou účastí státu, stejně jako společností s majetkovou účastí měst a obcí.

Mimo výše uvedeného ovlivňování politického dění ve veřejné správě ze strany ANO prostřednictvím svých zástupců je dalším významným faktorem, ovlivňujícím veřejné mínění a výrazně zvyšujícím eventuální šance Hnutí ANO v jakýchkoli následných volbách také Babišovo vlastnictví vydavatelských domů, vydávajících významnou část podílu všech deníků, časopisů a dalších periodik, stejně jako jejich internetových mutací v České republice.

Úvodní akvizicí byla v tomto ohledu v polovině roku 2013 Babišova koupě klíčového vydavatelského domu Mafra, vlastníci například deníky Mladá fronta Dnes, Lidové noviny, portál iDnes.cz, lidovky.cz a dále bezplatně distribuované deník Metro a týdeník 5plus2. Pod Mafrou patří i virtuální operátor MOBIL.CZ či dokonce televizní kanál Óčko. V neposlední řadě pod Babišovo mediální impérium spadá i celoplošně, po celé České republice vysílající a dle statistik dlouhodobě nejposlouchanější radio Impuls, jehož koupě byla Andrejem Babišem završena na konci listopadu 2013.

Babiš jako argument proti svým četným odpůrcům (především z řad opozice, ale i například ze strany tehdejšího vládního koaličního partnera – České strany sociálně demokratické, kteří tyto akvizice k vytvoření Babišova mediálního impéria označovali za nepřijatelnou oligarchizaci české mediální scény, která jednoznačně povede k tendenčnímu zkreslování informačního toku a manipulaci široké občanské veřejnosti) po celou dobu kontroval, že z jeho strany jde v tomto případě o zcela standardní investici. Zdůrazňoval přitom, že nebude následně nikterak zasahovat do informačního obsahu médií s tím, že výhledově přemýšlí o dalším doplnění svého mediálního impéria. „Mým investičním záměrem je vybudovat v horizontu pěti let silnou českou mediální skupinu,“ nastínil tehdy své plány Babiš. Mafra ještě následně sfúzovala s AGF Média a dalšími společnostmi.

Dnes má Andrej Babiš všechna svá média pod jednotným řízením a je tedy takto schopen oslovit a také potencionálně manipulovat drtivou většinu české voličské veřejnosti. Jeho mediální skupina je druhá nejsilnější na českém webu, třetí nejsilnější v tisku a do jeho ranku spadá jak již uvedeno i dlouhodobě nejposlouchanější rozhlasová stanice v České republice – Rádio Impuls.³¹

K úplné informaci o politizaci a výrazném vlivu na česká média je nutno doplnit i skutečnost, že další vlivnou část mediálního trhu (například deník Hospodářské noviny a jejich a další následné internetové a televizní mutace a projekty) vlastní kontroverzní podnikatel, miliardář a Babišův dlouhodobý konkurent a oponent Zdeněk Bakala.

Další vývoj působnosti a politického vlivu Hnutí ANO 2011 v institucích veřejné správy České republiky, stejně jako jeho samotný další budoucí úspěch na české politické scéně je závislý na vícero různorodých subjektivních i objektivních faktorech.

Kromě kauz, osobně spojených s předsedou hnutí Andrejem Babišem, jako je například jeho již uváděná údajná spolupráce s komunistickou Státní bezpečností může být jedním z dalších podstatných milníků, které mohou další směřování Hnutí ANO 2011 ovlivnit zmiňovaná aktuální kauza českými orgány činnými v trestním řízení šetřeného možného dotačního podvodu pro farmu Čapí hnízdo.

V uvedeném případě byl českými orgány obviněn premiér a předseda hnutí ANO Andrej Babiš a první místopředseda hnutí a předseda poslaneckého klubu ANO Jaroslav Faltýnek. Obvinění zde čelí také dalších devět osob, včetně Babišovy současné manželky Moniky Babišové.

Také Evropský úřad proti podvodům (OLAF) uzavřel své vyšetřování okolo dotací pro farmu Čapí hnízdo a postoupil výsledky příslušným orgánům v Česku a Evropské komisi. „V prosinci 2017 dokončil OLAF vyšetřování možných nesrovnalostí v projektu Farma Čapí hnízdo, který byl spolufinancován Evropským fondem pro regionální rozvoj. OLAF uzavřel případ s doporučeními Evropské komisi a příslušným soudním orgánům v České republice,“ citoval úřad web forum24.cz.

³¹ <https://hlidacipes.org/babisova-medialni-palebna-sila-podivejte-se-o-co-ho-chce-pripravit-cssd/>

„Babiše policie podle žádosti o vydání podezírá z dotačního podvodu a z poškození finančních zájmů Evropské unie, podle vyšetřovatelů údajný podvod řídil. Faltýnek se podle policie dopustil dotačního podvodu. Společnost Farma Čapí hnízdo, tehdy ještě pod názvem ZZN AGRO Pelhřimov, patřila do přelomu let 2007 a 2008 do Babišova Agrofertu. V prosinci 2007 se přeměnila na stejnojmennou akciovou společnost s akciemi na majitele. Jediným akcionářem byla akciová společnost ZZN Pelhřimov. Podle vyšetřovatelů však ke změně nebyl ekonomický ani podnikatelský důvod. Kvůli změně nebylo možné dohledat majitele firmy, a ta tak získala padesátimilionovou evropskou dotaci v programu pro malé a střední podniky. Po několika letech, kdy dodržovala dotační podmínku, se společnost vrátila pod Agrofert.³²

Jak Andrej Babiš, tak i Jaroslav Faltýnek dlouhodobě označují celý případ za vykonstruovaný a politicky motivovaný. Svou možnou vinu oba zcela odmítají.

Dalším zajímavým a budoucně dle mého názoru značně ovlivňujícím prvkem v dalším možném vývoji hnutí ANO je jeho ustálený způsob výběru osobností (samo Hnutí ANO někdy používá výraz „tváře“) a dále fungování vnitrostranické struktury Hnutí ANO.

Na první pohled lze ze strany Andreje Babiše zřejmě zjednodušeně, ale v tomto případě reálně definovat dva hlavní zdroje výběru lidských zdrojů do vrcholných politických pozic veřejné správy. V rámci této problematiky je třeba ještě jednou zdůraznit – Andrej Babiš pro výběr do klíčových pozic plošně upřednostňuje své dlouholeté, vyzkoušené a prověřené spolupracovníky a podřízené společností, z jím ještě do nedávné doby vlastněného koncernu Agrofert (který přenechal do vlastnictví tzv. světeckým fondům) a dále osobnosti, které široká občanská veřejnost zná, jako úspěšné manažery, či výrazné osobnosti v rámci svého oboru působnosti. Ani jedno mu z určitého úhlu pohledu nelze mít za zlé. Každý člověk dává přirozeně přednost lidem (s kterými má úzce spolupracovat), kterým důvěřuje. V politické praxi také samozřejmě osvědčeně funguje i volba dvě, tedy nominování známé, úspěšné osobnosti. Pokud takováto osobnost poté skutečně naplní vkládaná očekávání i ve své politické funkci, tím lépe. Z praxe je však známo, že ne vždy tomu tak bývá. Z nedávné minulosti můžeme pro zástupný moment

³²https://zpravy.idnes.cz/capi-hnizdo-dotacni-podvod-olaf-evropsky-urad-proti-podvodum-vysetrovani-babis-gd5-/domaci.aspx?c=A171220_153247_domaci_bja

vzpomenout i dva ne příliš úspěšně hodnocené ministry za Hnutí ANO, tedy ministryni spravedlnosti Válkovu nebo ministra dopravy Prachaře.

Na jednu stranu je z úst Andreje Babiše a ostatních vedoucích představitelů hnutí zdůrazňován plošný aspekt nedostatku vhodných odborníků pro obsazení potřebných pozic státní a veřejné správy. Na stranu druhou je v této souvislosti nutno opět podtrhnout skutečnost, že Babiš pro vhodné kandidáty zásadně nesahá ani nikdy nesahal (až na skutečné výjimky z řad jemu bezmezně loajálních vedoucích členů vnitrostranické struktury hnutí, jako je například současná Hejtmanka Středočeského kraje Jaroslava Pokorná – Jermanová nebo jihočeská poslankyně Radka Maxová) do řad svých v tomto případě kompetentních kmenových členů, byť sebevzdělanějších. Stále, zásadně a v podstatě donekonečna hledá (někdy i doslova „naslepo“) ve svém bezprostředním „businessovém okolí“ a okolí „svých věrných“ z Agrofertu.³³

Budoucí vývoj hnutí je krátce, zajímavě predikován například i ústy Babišova v minulosti poměrně blízkého a důležitého spolupracovníka, kandidáta za ANO do Senátu a bývalého Předsedy celostátní rozhodčí a smírčí komise ANO – doktora Milana Hulíka. Jeho níže uvedený názor autor diplomové práce po svých zkušenostech a získaných poznatcích plně sdílí. Milan Hulík v rozhovoru pro internetový zpravodajský portál parlamentnilisty.cz mimo jiné na níže položenou otázku o dalším vývoji hnutí odpovídá:

Otázka redaktora: *„Myslíte si, že se hnutí ANO bude měnit postupně v tradiční politickou stranu, nebo zůstane stranou jednoho muže, jak sám Andrej Babiš říká: Strana jsem já?“*

Odpověď Dr. Hulíka: *„ANO se nebude demokratizovat, to se rozpadne. To není žádná strana. Jak jsem říkal už dřív – to je pytel blech. To je Andrej Babiš a pak skupina lidí, kteří usilují o moc. Na toto hnutí není možné uplatňovat kritéria, kterými posuzujeme politické strany. To je hnutí, které je naprosto nevyprofilované, nemá program, nemá jednotící ideu, jediná idea je boj o moc všech proti všem.“³⁴*

³³ Bc. RUBEŠ MARTIN. 2016. *Hnutí ANO 2011 v institucích českého politického systému*. s. 45 – 46.

³⁴<http://www.parlamentnilisty.cz/arena/rozhovory/Rozesel-se-s-Babisovym-hnutim-Plan-na-odstraneni-Sobotky-Capi-hnizdo-Vtip-426411> (on-line text, 16. 3. 2016)

ZÁVĚR

Diplomová práce naplňuje původní úmysl, tedy popsat fungování Politického Hnutí ANO 2011 a jeho reprezentantů z vnějšího úhlu pohledu (tedy očima občana – voliče) v rolích exekutivních vykonavatelů na pozicích různých úrovní státní správy a samosprávy.

Práce shrnuje genezi Hnutí ANO od jeho založení až po značné volební úspěchy, především ve volbách do poslanecké sněmovny z roku 2013 a vygradované vítězství v roce 2017. Do kontextu popisovaného praktického fungování Politického hnutí ANO 2011 ve státní správě a samosprávě České republiky je zejména v teoreticko – popisné části zasazena komparace se systémy fungování veřejné správy v zemích EU, dále obecná geneze počátků a prvního strukturování veřejné správy na území dnešní České republiky, stejně jako obecný popis možností fungování politických stran a hnutí ve státní správě a samosprávě České republiky a metody a formy jejího ovlivňování ze strany těchto politických subjektů.

Je beze sporu velmi zajímavé a svým způsobem i pozoruhodné, že v podstatě bez výrazněji systémově fungující vnitrostranické struktury stranických organizací (především poté co z hnutí v průběhu let odešla z vývoje a vztahy uvnitř hnutí frustrovaná drtivá většina zakládajících, tedy skalních členů ANO a to napříč celou republikou) a po již výše akcentovaných osobních, silně kontroverzních kauzách předsedy hnutí Babiše se Politické hnutí ANO stále drží na vedoucí pozici aktuálního českého politického spektra.

Příčiny volebních úspěchů tohoto hnutí spočívají zejména v mistrně cíleném, profesionálním (taktéž draze placeném a prestižním) politickém marketingu, který cílí na obyčejného občana. Toto PR je možno z určitého úhlu pohledu nazvat taktéž zároveň silně tendenčním a populistickým, „vezoucím“ se na vlně toho, co chce občan v dané chvíli slyšet. Úspěchu hnutí ve volbách bezesporu napomáhají sociálně zabarvená témata a konkrétní vládní kroky (například výraznější, plošné zvýšení starobních důchodů od ledna 2018).

Na voliče ANO taktéž silně pozitivně působí rádobý lidový, až lehce vulgární, skrze média promlouvající prohlášení a názory leadera hnutí Andreje Babiše, z kterého může občan nabyt dojmu, že předseda hnutí Babiš je českému občanu nablízku a rozumí jeho běžným potřebám a starostem, kdy se zároveň marketingově trvale vymezuje proti do té

doby „klasickým“ politikům, kteří dle jeho prezentovaného názoru pouze „blábolí“, kdyžto politici ANO „makají“.

Zastoupení a fungování Politického hnutí ANO ve státní správě a samosprávě České republiky prostřednictvím jeho nominantů je v diplomové práci popsáno na činnosti poslanců dolní sněmovny parlamentu, ministrech vlády a v díkách Hejtmanky střeďočeského kraje a Primátorky hlavního města Prahy za toto hnutí.

Na úplný závěr se nám z v práci uvedených faktů a poznatků nabízí hned několik logických sumarizujících otázek a závěrečných formulací. Na některé z nich odpovědět lze, další je možno predikovat pouze v omezené míře, na jiné, i zde nepoložené otázky nejsou odpovědi dosud známy:

- bude tedy ANO jako doposud nadále stoupat jeho obliba a potažmo volební preference nebo dojde ke stagnaci a útlumu, ba úplnému rozkladu a v jakém časovém horizontu
- za jakým opravdovým účelem a s jakou pohnutkou Andrej Babiš skutečně hnutí zakládal
- kteří další mocní ještě stojí v pozadí „projektu“ ANO
- byl na počátku hnutí ze strany AB opravdový upřímný zájem změnit věci k lepšímu nebo jen chladný ekonomický kalkul o osobní prospěch
- jak lze hodnotit dosavadní působení a práci představitelů Politického hnutí ANO v rámci veřejné správy Č.R, tedy jím spravovaných ministerských kapitol, na poslaneckých a senátorských postech a v neposlední řadě na všech stupních zastoupení ve struktuře samosprávného uspořádání krajů a municipalit
- dá se v případě Hnutí ANO již v tuto chvíli hovořit o předem promyšleném podvodu na důvěřivých občanech a o cíleném zneužití původně hláсанých myšlenek zejména ze strany předsedy Hnutí ANO a premiéra Babiše
- do jaké míry a na základě dodržování jakých předpokladů má Hnutí ANO šanci na další expanzi a úspěch / na dlouhodobější ukotvení v českém politickém systému a taktéž institucích české veřejné správy
- má šanci na déle-dobější úspěch (při vzetí v potaz historický neúspěch politické strany Věci veřejné a eventuální budoucí neuspění a úpadek Hnutí

ANO) eventuálně další, nový, politicky neukotvený subjekt, který by se pokusil o vstup na českou politickou scénu? Pokud ano, tak za jakých předpokladů a s jakým programem a politickou orientací v rámci stávajícího, zažitého českého politického spektra

a v neposlední řadě je zde možno položit otázku:

- jaké správné a odpovídající odborné, morálně volní, osobnostní a politické vlastnosti a předpoklady má mít dobře fungující představitel veřejné správy

Mnoho faktů a skutečností ohledně postupů a rozhodování vedení hnutí, politických rozhodnutí na vládní a dalších úrovních, stejně jako dohady kolem ústřední postavy ANO Andreje Babiše jsou a zřejmě navždy zůstanou jak pro občanskou veřejnost, tak i členy hnutí ANO velkou neznámou.

Je nesporným faktem, že ať již Hnutí ANO v budoucím politickém vývoji skončí jakýmkoli způsobem, v každém případě již v tuto chvíli dosáhlo patrně celkově největšího politického úspěchu (pomineme-li revoluční hnutí Občanské fórum, které vzniklo na základě odlišných a systémově-zlomových okolností) z výčtu po sametové revoluci, tedy po roce 1989 vzniklých - nových, netradičních politických subjektů.³⁵

Bude li na tuto diplomovou práci dále pozitivně navázáno v eventuálních následných odborných pracech a pojednáních, v podrobnějších a širších souvislostech a za použití dalších nashromážděných nových a aktuálních faktů a poznatků v hodnocení politologů, sociologů, komentátorů a teoretiků, tvůrců norem veřejné správy, stejně jako další odborné veřejnosti, bude tím splněn nejen cíl této diplomové práce, ale i celková ambice autora z hlediska zvoleného tématu a vyjádření nashromážděných poznatků, analýz a osobních úvah, které chtěl předat svému okolí.

³⁵ Bc. RUBEŠ MARTIN. 2016. *Hnutí ANO 2011 v institucích českého politického systému* . s. 46 - 48

ZOZNAM POUŽITEJ LITERATÚRY

Knihy:

1. MALÍŘ, J. - MAREK, P. A KOL. 2005. *Politické strany I. 1861 – 1938. Politické strany II. 1938 – 2004. Vývoj politických stran a hnutí v českých zemích a Československu*, Brno, Doplněk, 2005.
2. NOVÁK, M. 1997. *Systémy politických stran. Úvod do jejich srovnávacího studia*, Praha, Sociologické nakl. SLON, 1997
3. PhDr. CHARBUSKÝ MILOŠ, CSc. 2003. *Veřejná správa. Správa měst a obcí*. První. Pardubice. Univerzita Pardubice, 2003. 77 stran. ISBN 55-744-02
4. doc. JUDr. RICHARD POMAHAČ, CSc. JUDr. MARIE WIDEMANNOVÁ 2003. *Veřejná správa a evropská právní integrace*. První dotisk prvního vydání. Praha. Vysoká škola ekonomická v Praze Nakladatelství Oeconomica, 2003. 114 stran. ISBN 80-2
5. KOUDELKA ZDENĚK, 2006. *OBECNÍ SAMOSPRÁVA Zákon o obcích v komentovaném znění*. První. Brno. Jan Šabata, nakladatelství DOPLNĚK, 2006. 96 stran. ISBN 80-7239-193-3
6. Bc. RUBEŠ MARTIN. 2016, *Hnutí ANO 2011 v institucích českého politického systému*. Kutná Hora, 2016. Bakalářská práce (Bc.). Academia Rerum Civilium - Vysoká škola politických a společenských věd, s.r.o. 26.06.2016. 54 stran.
7. Kolektiv autorů. 2006, *Transparentní procesy v politickém rozhodování . Sborník textů k problému korupce politických představitelů*. Česká repulika. : Transparency International, 2006, 232 stran. ISBN 80– 903032-7-7
8. Vlastimil Fiala. 2011, *Vliv politických aktérů na fungování veřejné správy a veřejné politiky*. Olomouc: Periplum, družstvo nakladatelů, 2011, 189 stran. ISBN 978-80-86624-58-7

Elektronické zdroje:

9. <https://is.mendelu.cz>
10. <http://www.rozhlas.cz/>
11. <https://www.researchgate.net/>
12. <http://www.bundestag.de>
13. <http://www.bundesrat.de>
14. <http://www.bundesregierung.de>
15. <http://www.bundestkanzlerin.de>
16. <http://www.bundesverfassungsgericht.de>
17. <http://www.vlada.cz>
18. <http://www.psp.cz>
19. <http://www.ceskatelevize.cz>
20. <https://prazsky.denik.cz>
21. <http://www.praha.eu>
22. <https://www.kr-stredocesky.cz>
23. <https://kladensky.denik.cz>
24. <https://zpravy.idnes.cz>
25. <https://hlidacipes.org>